

Predsednik Wilson zahteva odpoklicanje Dumbe.

AVSTRIJSKE ČETE SO ZAVZELE DUBNO.

RUSI NISO ZADOVOLJNI S KABINETOM.

AVSTRIJCI IN NEMCI ŠE VEDNO PRODIRAJO. — VELIK VOJNI PLEN. — POROČILO O RUSKI ZMAGI. — TURŠKI SULTAN SE NAMERAVA PRESELITI V MALO AZIJO. — SULTAN JE REKEL NEMŠKEMU POSLANIKU, DA SE BODO DARDANELE KOMAJ ŠE DVA TEDNA VZDRŽALE. — RUSI ZAHTEVAJO, DA NAJ SE TAKOJ REKONTŠUIRA RUSKI KABINET. — MINISTRI SO ZADOVOLJNI S PROGRAMOM VEČINE.

Dunajsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 10. septembra. Danes je bilo izdano sledeče uradno poročilo:

V Voloniji naše čete prav dobro napredujejo. Včeraj smo prodrli rusko fronto severno od Olite in zavzeli nekaj zelo važnih strateških postojank. Proti večeru smo zavzeli trdnjavo Dubno. V bojih se je posebno odlikovala ogrska kavalarija.

Ruske čete, ki so prekoračile pri Trembovli reko Seret, smo pogonili nazaj. Ob dolenjem teku reke Seret vlada mir.

Londonsko poročilo.

London, Anglija, 10. septembra. Neka tukajšnja brzojavna agentura je dobila iz Dunaja brzojavko, da so Avstriji zavzeli trdnjavo Dubno. Trdnjava ima 15.000 prebivalcev in leži 45 kilometrov severno od Radzivilova.

Nemške vesti.

Berlin, Nemčija, 9. septembra. Vrhovno vodstvo nemške armade je izdalo sledeče poročilo:

V okrožju Olite, kjer operira armada nemškega generala Hindenburga, se ni ničesar posebnega pripetilo. Južno od Njemna so vjeli Nemci zadnje dni 3550 ruskih vojakov in zaplenili veliko vojnega materiala.

Čete bavarskega princa Leopolda so na nekaterih mestih prekoračile Selvanjko. Avstriji prodirajo proti Selezu. Armada generala Mackensena je zavzela severni breg reke Jasjode. Na jugovzhodnem bojišču je položaj neizpremenjen.

4000 jetnikov.

Berlin, Nemčija, 9. septembra. Avstrijski generalni štab poroča, da so vjeli Avstriji zadnje tri dni pri Dnjestrju 4400 ruskih vojakov in 20 častnikov.

Ruska zmaga pri Tarnopolu.

Petrograd, Rusija, 9. septembra. Takoj zatem, ko je bilo sporočeno, da je prevzel car Nikolaj vrhovno poveljstvo nad rusko armado, je dospel sem poročilo, da so si Rusi priborili veliko zmago pri Tarnopolu. Pruske gardne čete in več avstrijskih brigad je poskušalo prebiti rusko fronto. Vnela se je vroča bitka, v kateri so bili Rusi zmagovalci. — Ko so Avstriji in Nemci izprevideli, da se ne morejo ustavljati tej silni premoči, so se z velikimi izgubami umaknili.

Petrogradsko poročilo.

Petrograd, Rusija, 9. septembra. Danes je bilo izdano tukaj sledeče uradno poročilo:

V okolici Rige in Friedrichstadta je položaj neizpremenjen. Pri Jakobstadtu se boji še vedno nadaljujejo. Pri Grodnju zadržujejo Rusi sovražno ofenzivo. Ruska armada se je morala na nekaterih mestih umakniti. To se je zgodilo v prvi vrsti iz strateških ozirov. 3. septembra smo vjeli ob reki Seret 17.000 avstrijskih in nemških vojakov ter 380 častnikov. Poleg tega smo zaplenili 14 težkih topov, 66 strojnih pušk in veliko množino vojnega materiala. Vsi ruski vojski so si svesti zmage. — Prepričani so, da bodo pod carjevim vodstvom bolj napredovali, kakor so pod vodstvom velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča.

Izpred Dardanel.

Berlin, Nemčija, 9. septembra. Iz Bremena poročajo, da je pred Dardanelami torpediral neki turški torpedni čoln angleški transportni parnik "Southland".

Potopljena transportna ladija je bila svoj čas last Red Star parobrodne družbe in se je imenovala "Vaderland".

Turki napredujejo.

Berlin, Nemčija, 9. septembra. Turški generalni štab poroča: — V noči od ponedeljka na torek smo zavzeli več sovražnih strelnih jarkov in zaplenili dve strojni puški.

Pri Sed-il-Bahru smo obstreljevali turpedne rušilce, ki so napadli desno krilo naše armade. — Nekaj torpednih rušilcev je bilo tako poškodovanih, da so si morali poiskati zavetja v varnih pristaniščih.

Nova ofenziva.

Berlin, Nemčija, 9. septembra. Iz Sofije poročajo, da so začeli zavezniki na Galipolisu z novo ofenzivo. Skoraj vsak dan izkrajajo par sto vojakov. Iz vsega je razvidno, da se resno pripravljajo na odločen udarec. Angleško-francosko brodogradbo so stopilo v najkrajšem času zopet v akcijo.

Pariško poročilo.

Pariz, Francija, 9. septembra. Neki tukajšnji časopis je dobil iz Aten brzojavko, da namerava sultan zapustiti Carigrad in se podati v neko maloazijsko mesto. To bo storil zaradi tega, ker so se v Marmarskem morju že večkrat pojavili angleški in francoski torpedni čolni. Neki angleški podmorski čoln je bil dospel celo prav do Carigrada in razstrelil most, ki veže glavno mesto Turčije s predmestjem Galata.

Tukajšnjemu "Timesu" naznanjajo iz Soluna, da je rekel sultan nemškemu poslaniku, da se bodo Turki na Galipolisu vzdržali kvečjem še dva tedna. Potem Turčiji ne preostaja drugega, kakor skleniti separaten mir.

Operacije v Kavkazu.

Petrograd, Rusija, 9. septembra. Uradno poročilo o operacijah v Kavkazu se glasi:

7. septembra so poskušale prednje turške straže prekoračiti reko Arkhave, kar se jim pa ni posrečilo. Poginili smo jih nazaj proti Olti. Naše prednje straže so razkropile pri vasi Khost neko sovražniško kolono. Na južni obali jezera Van se je vnela vroča bitka med našo kavalerijo in turško infanterijo. Ko so Turki izprevideli, da je vsak odpor brezuspešen, so se umaknili.

Kristjani beže.

Tiflis, Transkavkazija, 9. sept. Ko so se Turki začeli približevati Vanu so pobegnili iz tamošnjega okrožja skoraj vsi kristjani proti Urumiju in Salmasu. Tudi iz Tabriza je hotelo odpotovati par tisoč kristjanov, pa so jim oblasti zabranile.

Situacija v Perziji.

London, Anglija, 9. septembra. Neki tukajšnji brzojavni agenturi so sporočili iz Bushire, Perzija, da so mesto zavzeli Angleži in da sta bila pri tej priliki umorjena dva angleška častnika. Mesto ima 15 tisoč prebivalcev in leži ob zalivu.

Razmere v Perziji postajajo z vsakim dnem slabše. Žandarjev vlada več ne plačuje, vsled česar so se začeli upirati.

Utrjevanje Dedeagača.

Pariz, Francija, 9. septembra. Neka tukajšnja brzojavna agentura je dobila iz Dedeagača brzojavko, ki naznanja, da so začeli Bolgari utrjevati okolico. — Na vseh strateških postojankah so montirani težki topovi.

Zavezniki niso zadovoljni s Srbijo.

Sofija, Bolgarsko, 9. septembra. Zavezniki niso zadovoljni z odgovorom, ki ga jim je poslala Srbija. Srbska vlada bi sicer odstopila bolgarski vladi zahtevano ozemlje, če bi ostala Bolgarska samo pri teh zahtevah. Zavezniki se zelo jeze nad Srbijo, ker je samo ona vzrok, da se balkanske države še dosedaj niso zapletle v vojno, ampak so se začele na dve strani pogajati — z zavezniki in s Turki.

Ruski kabinet.

Petrograd, Rusija, 9. septembra. Pred kratkim je zboroval v Moskvu odbor za nabavo vojnega materiala. Predno je bilo zborovanje končano, so vsi člani enoglasno zahtevali, da naj se takoj rekonstruirajo sedanji kabinet. Na čelu novega kabineta mora stati ministrski predsednik, ki je pri ljudeh priljubljen in uživa splošno zaupanje. Če se bo s to stvarjo še dolgo časa odlašalo, bo Rusija takole daleč zašla, da si ne bo mogla več pomagati. Na neki skupščini v Petrogradu je bila sprejeta podobna resolucija.

Ministrski svet se posvetuje o programu, ki mu ga je predložila nova parlamentarna večina. Vojni minister Polivanov in notranji minister Kebatov, sta rekla članom dume, da se z vsemi točkami programa popolnoma strinjata in izrazila upanje, da bodo tudi ostali ministri s programom zadovoljni. Poslanec so zelo razburjeni, ker se je raznesla po mestu govornica, da bo duma koncem meseca septembra ali v začetku oktobra razpuščena. Nekateri člani dume bi radi stavili resolucijo, potem katere bi se enkrat za vselej napravilo konec vladnim privilegijem lemenitaških posestnikov v vzhodno baltičkih provincah. Razen teh posestnikov nima v omenjenih krajih nikdo pravice variti piva, distilzirati alkoholne pijače, hoditi na lov in ribariti.

Ministrski svet se posvetuje o programu, ki mu ga je predložila nova parlamentarna večina.

Vojni minister Polivanov in notranji minister Kebatov, sta rekla članom dume, da se z vsemi točkami programa popolnoma strinjata in izrazila upanje, da bodo tudi ostali ministri s programom zadovoljni.

Poslanec so zelo razburjeni, ker se je raznesla po mestu govornica, da bo duma koncem meseca septembra ali v začetku oktobra razpuščena. Nekateri člani dume bi radi stavili resolucijo, potem katere bi se enkrat za vselej napravilo konec vladnim privilegijem lemenitaških posestnikov v vzhodno baltičkih provincah. Razen teh posestnikov nima v omenjenih krajih nikdo pravice variti piva, distilzirati alkoholne pijače, hoditi na lov in ribariti.

Tudi v Argonih se je nadaljevalo z obstreljevanjem, vendar pa niso vzprizorili Nemci nikakega novega naskoka.

Kanona pri Ypres. London, Anglija, 9. septembra. Oficijsko se poroča, da ni znamenj na fronti nikakih izprememb in da je bila obojestranska artilerija zaposlena v bližini Ypres. Dne 1. septembra se je izstrelilo južnoiztočno od Hooze iz zraka neki nemški aeroplan.

Kanona pri Ypres. London, Anglija, 9. septembra. Oficijsko se poroča, da ni znamenj na fronti nikakih izprememb in da je bila obojestranska artilerija zaposlena v bližini Ypres.

Kanona pri Ypres. London, Anglija, 9. septembra. Oficijsko se poroča, da ni znamenj na fronti nikakih izprememb in da je bila obojestranska artilerija zaposlena v bližini Ypres.

Kanona pri Ypres. London, Anglija, 9. septembra. Oficijsko se poroča, da ni znamenj na fronti nikakih izprememb in da je bila obojestranska artilerija zaposlena v bližini Ypres.

Kanona pri Ypres. London, Anglija, 9. septembra. Oficijsko se poroča, da ni znamenj na fronti nikakih izprememb in da je bila obojestranska artilerija zaposlena v bližini Ypres.

Kanona pri Ypres. London, Anglija, 9. septembra. Oficijsko se poroča, da ni znamenj na fronti nikakih izprememb in da je bila obojestranska artilerija zaposlena v bližini Ypres.

Kanona pri Ypres. London, Anglija, 9. septembra. Oficijsko se poroča, da ni znamenj na fronti nikakih izprememb in da je bila obojestranska artilerija zaposlena v bližini Ypres.

Kanona pri Ypres. London, Anglija, 9. septembra. Oficijsko se poroča, da ni znamenj na fronti nikakih izprememb in da je bila obojestranska artilerija zaposlena v bližini Ypres.

Kanona pri Ypres. London, Anglija, 9. septembra. Oficijsko se poroča, da ni znamenj na fronti nikakih izprememb in da je bila obojestranska artilerija zaposlena v bližini Ypres.

Kanona pri Ypres. London, Anglija, 9. septembra. Oficijsko se poroča, da ni znamenj na fronti nikakih izprememb in da je bila obojestranska artilerija zaposlena v bližini Ypres.

Kanona pri Ypres. London, Anglija, 9. septembra. Oficijsko se poroča, da ni znamenj na fronti nikakih izprememb in da je bila obojestranska artilerija zaposlena v bližini Ypres.

Kanona pri Ypres. London, Anglija, 9. septembra. Oficijsko se poroča, da ni znamenj na fronti nikakih izprememb in da je bila obojestranska artilerija zaposlena v bližini Ypres.

Z zapadnih bojišč.

Bitka v Argonih.

V Argonih se je vršila velika bitka, tekom katere so zavzeli Nemci pozicije ter ujeli 2000 mož.

KANONADE.

Francozi pa poročajo, da so imeli Nemci pri svojih naskokih v Argonih le manjše uspehe.

Berlin, Nemčija, 9. septembra. V današnjem poročilu vojnega ministristva se poroča o važni nemški zmagi v Argonih. V objavi se glasi:

"V Argonih, severiztočno od Vienne le Chateau, so vzprizorile včeraj württemberske in lotarinske čete naskok, katerega je uspešno podpirala naša artilerija. Infanterija je naskočila ter zavzela sovražne pozicije na fronti preko dveh kilometrov in tristo do petsto metrov globoko. Med zavzetimi pozicijami se nahajajo tudi ona pri Marie Therese, o kateri so Francozi večkrat poročali.

Ujeli smo 38 častnikov in 1999 mož ter zaplenili 48 strojnih pušk, 64 metalcev min in en top."

Franosko poročilo.

Pariz, Francija, 9. septembra. V današnjem popoldanskem poročilu se poroča o bojih v Artois, med Neuville in Reclincourt, v katerih se je uporabljalo ročne granate.

V Argonih so se vršili tekom noči v bližini Fontaine aux Charnes zelo ostri boji. Nemci so obnovili naskoke z veliko silo. Z izjemo nekega dela zakopov iztočno od Layon de Binerville pa je ostala francoska bojna črta intaktna.

Francozi so metali z aeroplani bombe na železniško postajo v Challenger. Istotako je obstreljevala neka francoska zračna križarka železniško postajo in tvornice v Nesle, v vladnem okrožju Somme.

V večernem poročilu se glasi, da se nadaljuje z artilerijskimi boji pri Arras, pri Roye in na fronti v Champagne.

Tudi v Argonih se je nadaljevalo z obstreljevanjem, vendar pa niso vzprizorili Nemci nikakega novega naskoka.

Kanona pri Ypres.

London, Anglija, 9. septembra. Oficijsko se poroča, da ni znamenj na fronti nikakih izprememb in da je bila obojestranska artilerija zaposlena v bližini Ypres. Dne 1. septembra se je izstrelilo južnoiztočno od Hooze iz zraka neki nemški aeroplan.

Kaj pa z Italijani?

Italijanska korajža se je posušila in vrše se le še brezpomembni krajevni boji.

Rim, Italija, 9. septembra. — V današnjem oficijskem poročilu se poroča, da so se vršili na tirolsko-trentinski fronti artilerijski dvoboji.

S Krasa ni poročati ničesar važnega. Avstrijski so vrgli večje število granat na Tržič (Monfalcone).

Italijanski letalci so obstreljevali železniško postajo Podmelec, tri milje iztočno od Sveta Lucija — Tolmin. Pri tem so poškodovali most preko Bače.

Washington, D. C., 9. sept. — V državnem departmnu ni še dospel nobeno poročilo glede zadnjega napada Zeppelinov na London. Tozadevna poročila pošilja poslanik Page. Ker je veljal napad delu Londona, v katerem živi mnogo Amerikancev, se boje, da so bili ubiti ali ranjeni tudi Amerikanci.

Centrum Londona

predmet napada.

Nemški Zeppelinovi so vzprizorili napad na središče Londona ter širili smrt in razdejanje.

VELIKO UBITIH.

Dosedaj se je domnevalo, da ne bodo mogli priti Zeppelinovi preko predmestij Londona.

Berlin, Nemčija, 9. septembra. Vojno ministristvo je danes objavilo, da se je ob priliki napadov Zeppelinov v nočeh torka in srede metalo bombe na doko in druga pristaniška poslopja v Londonu in okolici. Nemške zračne križarke so se nepoškodovane vrnile.

Nadalje se poroča, da je neko nemško zračno brodogradje napadlo Nancy v Franciji.

London, Anglija, 9. septembra. Tekom napada Zeppelinov v pretekli noči je bilo ubitih dvajset oseb, ranjenih pa šestinosemdeset. Nemški zrakoplovi so poleteli preko iztočnih okrajev in preko Londona.

Svarilo na občinstvo.

"Evening Standard" svari občinstvo pred splošno razžirjenim, a nevarnim naziranjem, da gre pri napadih s Zeppelinovi bolj za teatralne umele, v listu se glasi, da so Zeppelinovi do gotovih mej "strašno vojno orodje" in da bi storilo občinstvo dobro, če bi to upoštevalo.

Napad na središče Londona. Chicago, Ill., 9. septembra. — Iz dejstva, da je londonski poročevalec tukajšnjega "Daily News" smatral za potrebno brzojaviti svojemu listu, da so urad in službeni na varnem, se sklepa v listu, da je veljal zadnji napad Zeppelinov na London osrečju mesta. Tamošnji urad "Daily News" se nahaja na Trafalgar Square, nedaleč od parlamenta in Westminster opatijske ali velike Charing Cross železniške postaje.

Napad na središče Londona. Chicago, Ill., 9. septembra. — Iz dejstva, da je londonski poročevalec tukajšnjega "Daily News" smatral za potrebno brzojaviti svojemu listu, da so urad in službeni na varnem, se sklepa v listu, da je veljal zadnji napad Zeppelinov na London osrečju mesta.

Napad na središče Londona. Chicago, Ill., 9. septembra. — Iz dejstva, da je londonski poročevalec tukajšnjega "Daily News" smatral za potrebno brzojaviti svojemu listu, da so urad in službeni na varnem, se sklepa v listu, da je veljal zadnji napad Zeppelinov na London osrečju mesta.

Napad na središče Londona. Chicago, Ill., 9. septembra. — Iz dejstva, da je londonski poročevalec tukajšnjega "Daily News" smatral za potrebno brzojaviti svojemu listu, da so urad in službeni na varnem, se sklepa v listu, da je veljal zadnji napad Zeppelinov na London osrečju mesta.

Napad na središče Londona. Chicago, Ill., 9. septembra. — Iz dejstva, da je londonski poročevalec tukajšnjega "Daily News" smatral za potrebno brzojaviti svojemu listu, da so urad in službeni na varnem, se sklepa v listu, da je veljal zadnji napad Zeppelinov na London osrečju mesta.

Napad na središče Londona. Chicago, Ill., 9. septembra. — Iz dejstva, da je londonski poročevalec tukajšnjega "Daily News" smatral za potrebno brzojaviti svojemu listu, da so urad in službeni na varnem, se sklepa v listu, da je veljal zadnji napad Zeppelinov na London osrečju mesta.

Napad na središče Londona. Chicago, Ill., 9. septembra. — Iz dejstva, da je londonski poročevalec tukajšnjega "Daily News" smatral za potrebno brzojaviti svojemu listu, da so urad in službeni na varnem, se sklepa v listu, da je veljal zadnji napad Zeppelinov na London osrečju mesta.

Napad na središče Londona. Chicago, Ill., 9. septembra. — Iz dejstva, da je londonski poročevalec tukajšnjega "Daily News" smatral za potrebno brzojaviti svojemu listu, da so urad in službeni na varnem, se sklepa v listu, da je veljal zadnji napad Zeppelinov na London osrečju mesta.

Napad na središče Londona. Chicago, Ill., 9. septembra. — Iz dejstva, da je londonski poročevalec tukajšnjega "Daily News" smatral za potrebno brzojaviti svojemu listu, da so urad in službeni na varnem, se sklepa v listu, da je veljal zadnji napad Zeppelinov na London osrečju mesta.

Napad na središče Londona. Chicago, Ill., 9. septembra. — Iz dejstva, da je londonski poročevalec tukajšnjega "Daily News" smatral za potrebno brzojaviti svojemu listu, da so urad in službeni na varnem, se sklepa v listu, da je veljal zadnji napad Zeppelinov na London osrečju mesta.

Napad na središče Londona. Chicago, Ill., 9. septembra. — Iz dejstva, da je londonski poročevalec tukajšnjega "Daily News" smatral za potrebno brzojaviti svojemu listu, da so urad in službeni na varnem, se sklepa v listu, da je veljal zadnji napad Zeppelinov na London osrečju mesta.

Napad na središče Londona. Chicago, Ill., 9. septembra. — Iz dejstva, da je londonski poročevalec tukajšnjega "Daily News" smatral za potrebno brzojaviti svojemu listu, da so urad in službeni na varnem, se sklepa v listu, da je veljal zadnji napad Zeppelinov na London osrečju mesta.

Napad na središče Londona. Chicago, Ill., 9. septembra. — Iz dejstva, da je londonski poročevalec tukajšnjega "Daily News" smatral za potrebno brzojaviti svojemu listu, da so urad in službeni na varnem, se sklepa v listu, da je veljal zadnji napad Zeppelinov na London osrečju mesta.

Napad na središče Londona. Chicago, Ill., 9. septembra. — Iz dejstva, da je londonski poročevalec tukajšnjega "Daily News" smatral za potrebno brzojaviti svojemu listu, da so urad in službeni na varnem, se sklepa v listu, da je veljal zadnji napad Zeppelinov na London osrečju mesta.

Napad na središče Londona. Chicago, Ill., 9. septembra. — Iz dejstva, da je londonski poročevalec tukajšnjega "Daily News" smatral za potrebno brzojaviti svojemu listu, da so urad in službeni na varnem, se sklepa v listu, da je veljal zadnji napad Zeppelinov na London osrečju mesta.

Napad na središče Londona. Chicago, Ill., 9. septembra. — Iz dejstva, da je londonski poročevalec tukajšnjega "Daily News" smatral za potrebno brzojaviti svojemu listu, da so urad in službeni na varnem, se sklepa v listu, da je veljal zadnji napad Zeppelinov na London osrečju mesta.

Napad na središče Londona. Chicago, Ill., 9. septembra. — Iz dejstva, da je londonski poročevalec tukajšnjega "Daily News" smatral za potrebno brzojaviti svojemu listu, da so urad in službeni na varnem, se sklepa v listu, da je veljal zadnji napad Zeppelinov na London osrečju mesta.

BESEDILO BRZOJAVKE Z ZAHTEVO,

DA SE ODPOKLIČE POSLANIKA DUMBO.

DRŽAVNI DEPARTMENT JE VČERAJ ZVEČER FORMALNO OBJAVIL, DA SE JE NAROČILO AMERIŠKEMU POSLANIKU NA DUNAJU, MR. PENFIELDU, NAJ IZPOSUJE ODPOKLICANJE AVSTRIJSKEGA POSLANIKA V WASHINGTONU, DR. KONŠTANTINA DUMBE. — OSEBA DR. DUMBE NI NIČ VEČ ZADOVOLJIVA ZVEZNI VLADI. — BESEDILO POSLANICE. PRIHODNI KORAK MORA STORITI AVSTRIJSKA VLADA.

Washington, D. C., 9. septembra. — Besedilo poslanice, v kateri se zahteva odpoklicanje dr. Dumbe, je sledeče:

— Mr. Konstantin Dumba, avstro-ogrski poslanik v Washingtonu, je priznal, da je predložil svoji vladi načrte, da povzroči stavke v ameriških industrijskih napravah, zaposlenih z izdelovanjem vojne municije. Tozadevna informacija je prišla tej vladi potom kopije pisma poslanika na svojo vlado. Nosilec je bil ameriški državljani, po imenu Archibald, ki je potoval z ameriškim potnim listom. Poslanik je priznal, da je najel Archibalda kot nosilca oficijelnih poročil od njegove vlade.

Vsled priznanja namena Mr. Dumbe, da potom zarote oslabi postavno dovoljeno industrijo naroda Združenih držav ter prekine njega legitimno trgovino in vsled flagrantnega kršenja diplomatskih odnosov strem, da je uporabil ameriškega državljanca, zavarovanega z ameriškim potnim listom kot tajnega nosilca oficijelnih poročil skozi vrste sovražnika Avstro-Ogrske, — mi je naročil predsednik, naj obvestim vašo ekselenco, da ni Mr. Dumba še dalje zaželjiv vladu Združenih držav kot poslanik cesarskega veličanstva v Washingtonu.

V upanju, da bo cesarska in kraljeva vlada spoznala, da ji imela vlada Združenih držav nobene druge alternative kot prositi, da se odpokliče dr. Dumba radi njegovega neprimerne vedenja, izraža vlada Združenih držav svoje globoko obžalovanje, da je postal ta korak potreben ter zagotavlja cesarski in kraljevi vladi, da iskreno želi nadaljevati kordijalno in prijateljsko razmerje, ki obstaja sedaj med Združenimi državami in Avstro-Ogrsko.

Prestopek Archibalda.

Uradniki justičnega in državnega departamenta se intenzivno zanimajo za preiskavo dejanja Archibalda. Tukaj prevladuje utis, da je treba najti primerna pota in sredstva, da se kaznuje Archibald. Kakor hitro se bo ta našlo, bo justični departament takoj posredoval. Danes se je izjavilo, da bo preiskavo za vlado najbrž vodil distriktni odvetnik Marshall v New Yorku.

Archibald je glasom poročil, došli iz Rotterdam, pred odpotovanjem v Združene države baje rekel, da ga je avstrijski poslanik zvodil za nos ter da se ni zavedal značaja misije, katero je bil prevzel.

Med listinami Archibalda se je ob priliki njegove aretacije v Angliji baje tudi našlo neko pismo nemškega poslanika na njegovo vlado, nadalje privatno pismo vojaškega atašeja, stotnika pl. Papena, naslovljeno na ženo slednjega. V tem pismu pojasnjuje Papen, kako vodi skupno z dr. Albertom, nemškim tajnim svetnikom, propagando za Nemčijo.

Archibald se je baje izpustilo na prošnjo zvezne vlade ter je odpotoval domov, da se ga bo zaslišalo.

Včeraj zvečer se je vrnil dr. Dumba v Lenox, kjer živi sedaj. Predno je odpotoval, je izjavil svojim prijateljem, da bo kmalu zapustil to deželo ter šel na "daljši dopust."

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSEK, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
28 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Če celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
pol leta za mesto New York 2.00
Evropa za celo leto 4.50
pol leta 2.50
četrt leta 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredni nedelji in praznikom.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement of agreement.

Dopisni bres podpis in osebnosti se ne
priobčujejo.

Donar naj se blagovito pošiljati po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje
izpolniše naznani, da hitreje
najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"
28 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION
MEMBERSHIP LABEL
FOR ENGLISH NEWSPAPERS

Potni list za Dumbo.

Predsednik Wilson si mora biti
svest ene stvari.

Če bi Mr. Gerard napravil tak
diplomatični pogrešek, kot ga ho-
če dr. Dumba sedaj opraviti, bi se
nahajal ameriški poslanik že
preko holandske meje, na poti
proti domu.

Če bi sklenil Mr. Penfield raz-
organizirati avstrijsko industrijo
ter pri tem trdil, da so Amerikan-
ci na avstrijskih tleh eksteritori-
jalni, bi bila že davno končana
njegova kariera kot ameriški po-
slnik na Dunaju.

Niti Nemčija, niti Avstrija bi
ne trpeli takega kršenja njih ne-
vtralnosti in takega vmešavanja v
njih suvereniteto kot ga je zasno-
val dr. Dumba proti Združenim
državam. Zakaj bi se pa torej
Združene države podale in umak-
nile?

Opravičila, katera se navaja v
prilog dr. Dumble, le še bolj po-
ostrojujejo storjeno krivico.

Če je bil on le izveditelj poli-
tike, katero je zasnovala avstrijs-
ka vlada, ne more predsednik
Wilson dosti hitro postaviti svojo
peto na to kačo. Če je že prišel
čas, ko more avstrijska vlada u-
kazovati svojim poslanikom, "naj
razorganizirajo ter ustavijo za-
mošee, če ne popolnoma onemo-
gijo izdelovanje municije v
Bethlehemu (Pa.) in srednjem
Zapadu", potem ni vlada Združe-
nih držav več suverena oblast v
Združenih državah. Če more iz-
vesti poslanik ta povelja pod pre-
tvezo, da ima opravka z ljudmi iz
njegove lastne dežele, potem lah-
ko uporabi to avstrijske podani-
ke, da sploh nastopi proti ne-
vtralnim odredbam vlade Združe-
nih držav.

Če damo veljavo možnosti, da
uporablja avstrijska vlada svoja
zastopstva v tej deželi, svoje po-
stave in svojo avtoriteto v okrož-
ju mej te dežele, potem moramo
priznati avstrijsko nadvlado nad
Združenimi državami.

Pustiti vendar spletke dr.
Dumba se pravi dati diplomatič-
nim zastopnikom teh vojskujočih
se narodov pravico ogroziti inte-
rese in blagobit ameriškega naroda.
Konečno bi ne imeli nikakih
pravice, katere bi moral drugi spo-
štovati in upoštevati. Če sprejme-
mo princip, da sme dr. Dumba v
svoji lastnosti kot avstrijski po-
slnik "razorganizirati ali ustavi-
ljati za mesee, če ne preprečiti
izdelovanje municije v Bethlehemu
in srednjem Zapadu", mora-
mo sprejeti nasprotnega, da bi
angleški poslanik, Sir Cecil
Spring-Rice, napolnil te zapuše-
ne tvornice s canadskimi stavko-
kazi. Edina uloga Združenih dr-
žav bi bila potem, da bi tvorila
neinteresirano opazovalca dr-
žavljanske industrijske vojne.

Najboljši način, kako rešiti to
vprašanje ter to takoj, je, izročiti
dr. Dumbi odhodne listine. To bi
enkrat za vselej utrdilo ameriško
suvereniteto na ameriškem ozem-

lju. Če bo Avstrija protestirala,
naj protestira. Združene države
pa naj ohranijo zase suvereniteto
in suvereniteto Združenih držav.

Razmišljanja.

4.
Sedaj se je zopet enkrat poka-
zala avstrijska gospoda v pravi
luči in tudi v tujem svetu javno
proglasila, kakšno sodbo ima o
nas. Avstrijski poslanik v Zdu-
ženih državah, Dumba, ki ima za-
stopati Avstrijo in njene narode,
je javno izjavil, da smo avstrijs-
ki Slovani neizobraženi ljudje,
ki ne znamo ločiti dobrega od
slabega. Poleg tega je še svečano
pristavil, da bo vsak avstrijski
podanik, ki je sedaj zaposlen v
tovarni, v kateri se izdeluje mu-
nicija za zaveznike, strogo kazno-
van, če se vrne v Avstrijo.

Rojaki, pomislite, kakšno mne-
nje bodo zadobili o nas Slovenci
in Hrvatih. Amerikanci, če nas je
označil predstavnik Avstrije, ka-
tera nam vlada, za ljudi, ki ne
znamo ne pisati ne čitati, za lju-
di, ki delajo kakor stroji, brez
razuma. Naloga poslanika je za-
stopati Avstrijo, njegova dolž-
nost je skrbeti, da se avstrijskim
podanikom v Ameriki ne gode
kake krivice, njegova naloga je
delati zanje, ne pa proti njim.
Dumba še nikdar ni razodel ame-
riški javnosti, kakšno razmere
vladajo v Avstriji in kake krivice
se dogajajo ravno slovenskemu
prebivalstvu. Resnice govoriti se
mu ni zdelo potrebno. Nasprotno
se mu je pa zdelo povedati svetu
neresnico, da smo avstrijski Slo-
vani neizobraženi, da smo narod
brez omike, da smo ljudje, ki ne
znamo misliti s svojimi možgani.
To se mu je zdelo potrebno. Pri-
biti moramo resnico, da se iz
obrazbe tirolskega ali sploh nem-
škega kmeta v Avstriji ne more
niti od daleč primerjati z izobraz-
bo slovenskega kmeta. Vzemimo,
da bi bilo ravno narobe. Kdo bi
bil tega vzrok? Mogoče mi sami,
ki se nismo hoteli izobraziti? Ne,
slavna avstrijska vlada, ki nam
ni dala prilike za izobrazbo. Lump
je oče, ki očita butoglavstvo sinu,
kateremu ni hotel pošiljati v šolo.
Zločinsko postopa zastopnik dr-
žave, če očita neizobraženost na-
rodu, kateremu ni dala država
šol, kljub temu, da jo je na kole-
nih prosil zanje.

Slovenski kmet je lahko pono-
sen, da je bolj izobražen od nem-
škega. Vse, kar zna, se je naučil
z lastno pridnostjo in s prepriča-
njem, da bo več veljal, čim več
bo znal. Slavna avstrijska vlada,
katero zastopnik je se milostno
ponorečeval iz njegove zabitosti,
ga ni nikdar gonila v šolo. Njej
bi bilo ljubše, da bi nikdar ne vi-
del šole od znotraj, da bi ne znal
ne pisati, ne čitati. Držala se je
gesla: Narodu, katerega hočeš u-
ničiti, ne daj izobrazbe! Dokler
je zabit, lahko napraviš iz njega,
karkoli hočeš, ko se izpametuje iz
izobrazbe, bo pa takoj izprevidel,
če je tvoje ravnanje pravično ali
krivično. Ne nespametnežu lahko
dokažeš, da je črna barva bela in
narobe.

Poglejmo nekoliko na Kranjs-
ko. Razen Slovencev je tam tudi
nekaj Kočevarjev. Slovenci ni-
majo niti ene popolnoma sloven-
ske gimnazije, pešice Kočevar-
jev ima svojo nemško gimnazijo,
vse polno ljudskih šol in vsako
leto vsesplošno državne podpore.
Primerjajmo torej slovenskega
kmeta in kočevskega, ki je imel
za svojo izobrazbo vse na razpo-
lago: kateri je bolj izobražen?
Primerjajmo Tirolca in Slovence:
kateri je na višji stopinji iz-
obrazbe?

Dvoje vprašanj nastane: Ali
Dumba niso znane razmere v Av-
striji, da je izpregovoril zgoraj
omjenjeno neresnico? Ali Dumba
dobro pozna razmere in je vedoma
izgovoril neresnico?

Kot avstrijski poslanik jih mo-
ra poznati, kot zastopnik avstrijs-
ke države ve, koliko prilike ima-
jo za izobrazbo Nemci in Slovani.
Potemtakem je čisto navaden lo-
p, ki je pljunil v lice narodom,
kateri so prelili na potoke krvi
za obstoj gnjile Avstrije.

Dumba bi lahko le v enem slu-
čaju očital avstrijskim Slovanom
neizobrazbo, in to bi bilo, če bi
jim rekel: Neumni ste in neiz-
obraženi, ker se borite za državo,
od katere niste nikdar ničesar
imeli, ki vas bo za neizmerne žr-
tve, katere doprinateste, v prihod-
nje še bolj tepla, kakor vas je do-
sedaj!

Če bi kaj takega rekel, bi ga
noben razsoden človek ne ob-
sojal.

Posavček.

— Slika iz življenja. —

(Nadaljevanje.)
V.

Nastala je pozna, čemerikava
jesen. Vetrovi so se obrnili proti
severu in uprizarjali dan za dne-
vom mrzlo deževje, nalive in na-
posled sneg.

Na poljih je nehalo vsako delo.
Sementertja se je še poravalo str-
nišče in siromaki so paberkovali
po repiških in krompirjeviših.

Kake tri ure pod Ljubljano
kraj gozda je od ostalega sveta
skoro pozabljena vasica; nazivlja-
jo jo Snebrje. Na zadnjem koncu
vasice, skoro v gozdu, je stala v
času naše povesti borna kočica,
napol porušena, s skoro razbitimi
oknicami in zalepljenimi s papir-
jem. Pri durih ni ključavnice,
temveč lesena kljuka na vrvič.
Lesenih tal ni niti v izbi niti v
veži.

Iz kočee je slišati otroški jok,
kakor bi hotel prekriti gozdni
šum. Zunaj naletava sneg z de-
žjem.

V borni izbi je troje otrok: o-
semletni deček in dva enoletna
otroka; eden leži v zibelki in drugi
na goli slami pod pečko. Oba ve-
kaka na pretege.

"Ajaj, ajaj!", tolaži deček dete
v zibelki.

"Boš li molčal, če ne, ti zama-
šim usta!" kričal je deček na de-
te pod pečko, tresoč se mraza na
slami; oblečeno je bilo v raztrga-
no srajčico. Ubogo dete je kriča-
lo še glasneje. Deček si ne ve po-
magati.

"Tu imam zate že davno pri-
pravljeno čisto srajčico in krilce.
In da ne poreko, da sem oblekla
samo tebe, tudi drugo dete oble-
čem v čisto oblačilce."

Skoro sta bila preoblečena oba
ubožca, katerima je vidno prijala
nova, gorka obleka. Da, dete v
naročju svoje matere pritise
vso obrazek k materinemu, z le-
vo roko jo gladi po licih, kakor
bi hotelo nekaj povedati.

"Glej nu, — imaš vendar rad
to nesrečno mater — mi-li odpu-
stiš to?" Pogleda mu v oči. "O,
ko bi hotel umreti v tem trenu-
tku z menoj! Kako rada bi umrla
po tej današnji radosti! Toda Bog
naj odloči nad nama. Pripravlje-
na sem na vse. Kaj ne, ljubček
moj, da Bog čuva nad nama?"

Toda mesto odgovora dete stegne
ročice in otipava s prstki krog
ust mlado mater.

Medtem se deček vrne s kuplje-
nimi jestvinami in položi vse na
mizo.

"To je lepo, zdaj pa prinesi še
drvi!"

Nato gre Rezika — to je bila
ta mlada ženska in mati najdenč-
ka na Savi — k ognjišču in za-
kuri, svoje dete pa položi k dru-
gemu v zibelko. Maslo v ponvici
je jelo peti v vseh zvokih in raz-
širjalo prijeten duh po vsej koči.

Deček se ni mogel nagledati do-
šle tuje zenske.

V tem trenutku, ko Rezika za-
kuhava emoke in meša žgance, se
pojavi med durmi Kočmurka, že-
na gospodarja te kočee. Strahu
malo da ni omedlela. Sklenila je
roki in vzklila: "Sveta poma-
galka, kaj se pa godi tu? Kaj pa
počenjate?"

"Ne zamerite, da sem vam, ko
ni bilo vas doma, pripravila ve-
čerjo", izgovarja se Rezika.

Kočmurka pa še vedno stoji na
pragu kot steber. Pred seboj vidi
mlado in, po njeni sodbi, krásno
gospo v prelepi obleki. Videla je
nje beli roki, malec blede in otož-
no lice — in to njeno brhlost.

Rezika dene emoke in žgance iz
lonca v skledo in jo postavi na
mizo, rekoč: "Zdaj pa odpočijte
si in jejte!"

Deček in mati sedeta za mizo;
nova jed — emoki — je šla oba
nepopisno v slast.

"Kdo pa ste vi?" povpraša iz-
nova Kočmurka.

"Jaz — jaz?" odgovarja neka-
ko v zadregi Rezika. "Kaj me to
vprašate? Kramarica sem iz Ljub-
ljane in grem na semenj v Li-
tijo."

Seve, da je bil to samo izgovor.
Zopet vzame dete v naročje. Koč-
murka to opazi in se ne more na-
čuditi, da tujka tako nežno ravna
z otrokom.

"Slišite, mati, ali ni imel ta
otrok okolu vratu rožnega venč-
ka?" vpraša Rezika.

Kočmurki pade žlica iz roke.
Mesto odgovora seže na polico,
potegne iz predalca rožni venček
ter ga da Reziki.

"To je lepo! Tu imaš svoj rož-
ni venček. — Dečko, to ti pa po-
vem", reče dečku, "da mu ga ne
vzameš zopet! Pridem čisto sem
in vam skuham vselej skledo

ni dokončala. Nov vzkliz obupne
bolesti izviije se ji iz prsi — za-
tisne oči in se nagne nazaj —

V tem trenutku jo je zbadala
vest liki ostro nabrušeni noži, da
bolestno nadaljuje:

"Kaj sem storila — kaj sem
storila — jaz nesrečnica!" Vzdig-
ne otroka in ga jame pregledo-
vati. V očesih mu leskeče blažen-
čat, da ga nekdo pestuje, da ga
ne peha pod peč, da ga poljubuje,
pritiska k prsom, ogreva — to
razume skoro vsako enoletno dete.

"Da, to je moje, to je njega
dete! Vse obličje je njegovo. To
so njega oči, da bi le ne bile tako
nezveste, kot so bile njegove!"

In pregledovaje mali životeč,
dehteče: "Kako si shujšal od tega
časa — kost in koža te je — kar
v rakvico s teboj! Da, ko bi te ne
bila našla, bil bi morda že v štiri-
najstih dneh pod zemljo. Ubožček
— vsa rebra se ti poznajo, — pu-
sti se poljubiti od matere svoje —
ubogi, preubogi črvček moj! Kone-
čno sem te našla, toda v kako
groznom stanju! Kaj ne, lačen si?
Niso ti dali jesti? Saj imam še
nekje kaj žemljice..." Odveče
culico in v nji najde žemljo. Nato
odlomi košček, prežveči v ustih
ter prežveček dene otroku v usta.

Ko je bila v hipu prva lakota po-
mirjena, nasmeje se sladko svoji
materi.

"Ti nebesa moja, angelček
moj!" govori z otrokom. "Kako
sem te iskala; že sem hotela ob-
upati. Kje pa imaš križec z vr-
tu? Ali so ti ga vzeli? Počakaj,
angelček moj, takoj te preoble-
čem." Nato jame zopet stikati po
culi.

"Tu imam zate že davno pri-
pravljeno čisto srajčico in krilce.
In da ne poreko, da sem oblekla
samo tebe, tudi drugo dete oble-
čem v čisto oblačilce."

Skoro sta bila preoblečena oba
ubožca, katerima je vidno prijala
nova, gorka obleka. Da, dete v
naročju svoje matere pritise
vso obrazek k materinemu, z le-
vo roko jo gladi po licih, kakor
bi hotelo nekaj povedati.

"Glej nu, — imaš vendar rad
to nesrečno mater — mi-li odpu-
stiš to?" Pogleda mu v oči. "O,
ko bi hotel umreti v tem trenu-
tku z menoj! Kako rada bi umrla
po tej današnji radosti! Toda Bog
naj odloči nad nama. Pripravlje-
na sem na vse. Kaj ne, ljubček
moj, da Bog čuva nad nama?"

Toda mesto odgovora dete stegne
ročice in otipava s prstki krog
ust mlado mater.

Medtem se deček vrne s kuplje-
nimi jestvinami in položi vse na
mizo.

"To je lepo, zdaj pa prinesi še
drvi!"

Nato gre Rezika — to je bila
ta mlada ženska in mati najdenč-
ka na Savi — k ognjišču in za-
kuri, svoje dete pa položi k dru-
gemu v zibelko. Maslo v ponvici
je jelo peti v vseh zvokih in raz-
širjalo prijeten duh po vsej koči.

Deček se ni mogel nagledati do-
šle tuje zenske.

V tem trenutku, ko Rezika za-
kuhava emoke in meša žgance, se
pojavi med durmi Kočmurka, že-
na gospodarja te kočee. Strahu
malo da ni omedlela. Sklenila je
roki in vzklila: "Sveta poma-
galka, kaj se pa godi tu? Kaj pa
počenjate?"

"Ne zamerite, da sem vam, ko
ni bilo vas doma, pripravila ve-
čerjo", izgovarja se Rezika.

Kočmurka pa še vedno stoji na
pragu kot steber. Pred seboj vidi
mlado in, po njeni sodbi, krásno
gospo v prelepi obleki. Videla je
nje beli roki, malec blede in otož-
no lice — in to njeno brhlost.

Rezika dene emoke in žgance iz
lonca v skledo in jo postavi na
mizo, rekoč: "Zdaj pa odpočijte
si in jejte!"

Deček in mati sedeta za mizo;
nova jed — emoki — je šla oba
nepopisno v slast.

"Kdo pa ste vi?" povpraša iz-
nova Kočmurka.

"Jaz — jaz?" odgovarja neka-
ko v zadregi Rezika. "Kaj me to
vprašate? Kramarica sem iz Ljub-
ljane in grem na semenj v Li-
tijo."

Seve, da je bil to samo izgovor.
Zopet vzame dete v naročje. Koč-
murka to opazi in se ne more na-
čuditi, da tujka tako nežno ravna
z otrokom.

"Slišite, mati, ali ni imel ta
otrok okolu vratu rožnega venč-
ka?" vpraša Rezika.

Kočmurki pade žlica iz roke.
Mesto odgovora seže na polico,
potegne iz predalca rožni venček
ter ga da Reziki.

"To je lepo! Tu imaš svoj rož-
ni venček. — Dečko, to ti pa po-
vem", reče dečku, "da mu ga ne
vzameš zopet! Pridem čisto sem
in vam skuham vselej skledo

emokov, tebi pa prinesem novo
obleko, ako bodeš lepo ravnal z
otrokomi!"

"O, bodem, bodem!" odgovori
deček in vesela poskoči.

"Tu imate pet goldinarjev, da
boste lažje živeli; toda povem
vam, ravnajte s tem otrokom le-
po. Z Bogom!"

Po teh besedah nežno poljubi
dete in prime za culo. Dete steza
ročici proti materi.

"To ne gre, dete moje, — zdaj
še ne!" hiti pa k njemu in ga po-
lublja. "Drugokrat..."

Nato zadene culo na ramo in
izgine v nočni tmini. Kočmurka
dolgo zre za njo molče proti du-
rim, skozi katere je izginila ne-
znana ženska, konečno pa vzklie-
ne:

"In vendar je to ona — je —
stavim glavo!"

V tem trenutku vstopi njen
mož.

"Ali si jo srečal?"

"Koga?"

"I nu, to zakleto princezino."
"Tebi se blede!"

"Tu pogledi, kako večerjo nam
je napravila — in dala nam je še
petak!"

"Da, oče", vmeša se deček, "o,
kako je bila lepa!"

Kočmurju se je zdelo, da je —
v Jurčkovih prikaznih: vidi čis-
to, snažno oblečena otroka, na
mizi skledo žganecv in konečno ta
petak — oj petak!

(Pride še.)

Na Doberdobski planoti.

Po beli vozni poti na veliko Do-
berdobsko planoto se vleče kolona
za kolono, počasi, vmes med njimi
iščejo ordonančni vojaki svojo pot.
Infanterijski polki marširajo na
eni strani, na drugi ropota bate-
rija skozi oblake prahu po žgo-
čem solncu. Tisoč slik s ceste v
vojni. Sploh tvori cesta v vojni po-
sebno veliko poglavje zase. To je
kakor žila, ki prinaša življenje in
moč, življenjska žila. Ako greš po
vozni poti dobre pol ure, zagledaš
pred seboj dolgo planoto pokra-
jino. Na vsaki strani poti — pio-
nirji so med tem to pot pretvorili
v cesto — teče zid in kamenja, to
je tista kraška posebnost. Te ka-
menite stene, visoke en meter in
približno toliko debele, so edina
kritja. Nekoliko tudi doline, v ka-
terih visok stoji škrl, rumeni žito
in rastejo poljski pridečki. Kadar
pridejo težke granate in neštete
šrapnelske salve, zlasti oni bobne-
ci 4—5 em "revolverski" topovi,
potem treba hitro za kameniti zid.

Že je prižvižgala minka granata
in se razbila z gromnim treskom
od skalovje in po zraku letijo drob-
ci skozi črni dim, ki se dviga v
zrak skoro deset metrov. Tu je
mnoho ranjenih. Kogle tolčejo ob
kamenje, potem je nekaj časa mir.
In zopet pridemo nekoliko dalje.
Od spodaj gor gre kolona tovrne
živine čez pot ob kamenitem zidu.
Vse se čudi, kako je ta žival mir-
na in kako so mirni zagoreli go-
nilei. Nekaj dni že obstreljuje tež-
ka artilerija Italijanov z 28 cm
možnarji gotov del ceste. Na gle-
da na ropot in strašno treskanje
gre kolona dalje skozi dim "kre-
piranih" izstrelkov. Desno in le-
vo od ceste je polno poljskih poti,
toliko, da bi človek zašel na njih.

Malí gozdčiči, kamenite hiše, ob-
sestane gostilna, bela vas na hribu,
za drevjem in grmičevjem stojijo
konji, med umetnimi drevesi vo-
zovi, kriti za kamnom vojaki. Ka-
dar se dvigne vezni balon pri O-
gleju, da pregleda vso planoto, ali
če pripade aeroplan, se čujejo žvi-
žgi strašnih organov in "kriti se!"
vkaže glase. Vse je nekam prazno
in čudovito tiho. Ob kamenitem
zidovju leži kompanija siva in iz-
gubljena, kakor kamenje planote,
na poti stoji potujoči gozd, vse
mirno, noben top ne poči. In ko iš-
če in išče aeroplan "velike rezerve",
v velikih krogih gre čez in
čez, tu pa naenkrat začne pokati
nanj iz topa za obstreljevanje zrakoplov.
Bliskajoče "krepirajo"
gori visoko šrapneli in to potegne
potočeka ptica na levo v najhitrejšem
tempu skuša priti v Gradišče
ob Soči — zopet ena malih kraških
vasi. Malo pokopališče ob cesti, le
v duhu so sedaj v vasi oni, ki so
nekadaj tu živeli, iz grobov bi sto-
pili in nam pomagali proti vero-
lumnemu sovražniku. Vidim pu-
ške, sablje, revolverje.... Globo-
ko se nagiba dan na Doberdob. S
polnimi rokami vrže še enkrat go-
reče večerne rože na pridne polke
in divizije. V belih oblakih se zib-
ljejo še srebrne luči in večernica
prsveti v zahajajoči dan. Zvoniki
gorijo kot rdeče sveče in gledajo
na Doberdob in obronke proti So-
či, kjer se pripravlja nov ponočni
boj. In v pokrajino, katero zaje-

Jugoslovanska**Katol. Jednota**

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-
dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton
Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely,

Slovanski Svet.

Zemljepisna in statistična slika današnjega slovanstva.

Napisal prof. Lubor Niederle.

(Nadaljevanje)

IV.

POLJAKI.

1. Historični uvod. Najglavnejši del zahodne slovanske veje so danes Poljaki. O njih edinih se more reči, da prebivajo od pamtiveka na istem mestu med Odro, Karpati in morjem in da so se najmanj gnanili iz svoje zibel. Imeli so vedno z geografskega stališča centralno lego med ostalimi slovanskimi narodi in poljski filologi sodijo, da je tudi jezik s tem v soglasju po svojem centralnem značaju.

O narodopisnih razmerah današnje Poljske v starem veku vemo zelo malo. Niti Ptolemaj jih ne pojmajo, dasi so hoteli mnogi v njegovih Belanah, videti že prvi glas o poznejših Poljanah. Šele od IX. stol. dobimo več jasnosti, toda mej poljske države ne moremo niti tu določiti vsled pomanjkanja dat in zato, ker niso razmere na jugozahodu dovolj jasne. Celota poljskega naroda, dasi še nezdružena, je bila že v tem času od sosednjih Slovanov ločena in imenovana pod skupnim imenom Ljahi; na koncu 1. tisočletja je, kolikor vemo, sestajala iz sledečih glavnih rodov:

Poljanov prvotno na Varti, Noteči, okoli jezera Gopla do Odra, Vislanov na gornji Visli, Mazurov na obeh straneh srednje Visle, Kujavov na ovinku Visle pri Toruni, Slezanov na gornji Odr in na zahod še čez Bobro, z Djedoš, Bobrani, Besunčani, Opolani, Holišči.

V kaki meri so bili poljski tudi obmorski rodovi Pomorjanov (med doljno Vislo, Odro in Notečo) in Lutičev (na zahodu od njih in do Varnave in Labe) je danes težko povedati. Kijevski letopisce jih, ko omenja stara poljska prebivališča, prišteva k Ljahom.

Centralnim Poljakom je se polagoma posrečilo vse te rodove združiti pod knezi iz rodu Pjastovičev in jim dati tudi ime. Kdaj je bila združitev dovršena, ne vemo, gotovo je samo, da sta bila glavna čimtelja kneza Mjések I. (960—992) in Boleslav Hrabri (992—1025). Od začetka tudi ni bila popolna; razvila se je šele pozneje, posebno ko se je razširila notranja kolonizacija. Zakaj skrajša so bili malo poljski in mazovski kraji le redko naseljeni. Glavni zunanji vzrok, da so se združili in spojili, pa je bil pač boj z Nemci v IX.—XI. stol. polabske Slované spravili pod svojo oblast in jih uničili.

Boj z Nemci je imel kakor na Češkem tako tudi pri Poljakih velikanski vpliv na njihov notranji in zunanji razvoj. Posledica tega boja je bila, da se je deloma notranje razvijala in utrjala skupna narodna zavest, deloma zunanje celotni razvoj poljskega naroda, ki se je hotel od svojega jedra na Odr, Varti in Visli naravno in neprenehoma širiti na vse strani, naletel na zahodu na odpor in proti sebi namerjeno ekspanzijo v taki moči, da je ni premagal, se ji neprestano umikal in iskal varnosti, rastoče moči in pomikanje v osvojitvah proti Prusom, Litovcem in Rusom. Dasi je Poljska dobro čutila, da je ena izmed njenih prvih nalog obdržati si na severu široko pot k morju in na zahodu mejo na Odro, ako ne na Labi, so vendar imele vse osvojitve in uspehi, ki so jih Poljaki dosegli, le trenutni pomen. Strašen udarec je bil naval Tatarov in bitka pri Lehnici leta 1241, zakaj žnjo je bila pokopana združitev Poljske s Slezijo, ki se je od tega časa začela prav nagibati k Nemčiji in germanizaciji; drugi udarec je bil, da se je povabil red nemških križarjev v helminjsko in lobavsko deželo (1226), kar je pripravljalo germanizacijo Pomorja; nadaljni udarec je bila vneta nemška kolonizacija, ki so jo vodili v sela in h gradecem cerkveni in posvetni knezi od XIII. stol. v Slezko, Malopoljsko, Velikopoljsko in Mazovsko, in ta je ostala po vsem svojem življenju nemška. S tem je nastala za poljsko narodnost velika nevarnost in "exterminare idioma poloniam" je postajalo stalno geslo Nemcev na zahodnih mejah. V XIII. stoletju je bila poljska narodnost skoro že na kraju pogina.

Toda rešitev je vendarle prišla. O pravem času se je ponarodila poljska duhovščina, višja in nižja, nastala je narodna literatura, ki je blagodejno vplivala na vs slo, vplivala je proti Nemcem na Poljskem tudi češka husitska vstaja, in tudi poljska dinastija je nastopila bolj narodno pot, na kateri so jo spremljali izdatni politični uspehi, posebno uspešni boj proti redni nemški vitezovi, ki se je končal z bitko pri Grunwaldu leta 1410. Pokrajine za Odro in na severu sicer niso mogle biti rešene — tu so izgubili Poljaki ¾ svoje prejšnje zemlje —, toda kar so Poljaki izgubljali na zahodu, to so si začeli pridobivati na vzhodu, kjer se je ekspanzija naravno obrnila deloma v severovzhodni, deloma južnovzhodni smeri. To dvojno smer je doletela že sami teritoriji, ki ima v svojem središču na obeh straneh Pripeta nezložen in neljuden kraj in ki na jugu meji na težko prestopni venec Karpatov. Val poljskega razvoja se je moral tu naravno razdeliti deloma na Litvo, deloma na Malo Rusijo, in to dvojno pomikanje na vzhod je tudi v resnici jedro novejšje zgodovine poljskega naroda.

V to smer se je osvajevanje začelo že v starejši dobi, toda pravo moč je dobilo šele tedaj, ko je bila Litva po lubelski uniji leta 1569 združena s Poljskim in tako utelčen poljski državi tudi obširen del južne Rusije.

Na Litvi sta dobila od tega časa poljski jezik in uredba premoč nad litvinskimi, višji sloji so se jako popopoljčili in poljska kolonizacija je šla do konca (do Polesja). Isto velja o galiki Rusiji, Volinjskem in o Podolju. Galisko Rusijo so lahko Poljaki obvarovali samo s tem, da so jo napravili kot izhod za daljše pomikanje na Dnjester in Bug. In to nalogo je Poljska izvršila v teku XV. stoletja s kolonizacijo Podolja in Volinji in jo je končalo v teku XVI. stol. V XVI. stol. meni Bobrznyski, je bila tu še polovica poljske krvi. K temu je pripomogel tudi poskus unije poljsko-litvinske Rusije s katoliškim Rimom.

Toda medtem so na vzhodu Rusije moskevski knezi, ki so se oprostili tatarske sužnosti, ustvarili nov, močan politični center in Moskvi in so sklenili združiti vso Rusijo. Kako se je ta načrt izvrševal, nam tu ni treba razkladati. Moskva je prišla vsled tega naravno do velikega boja s Poljsko, boj se je vlekel stoletja, najprej za litevsko zemljo, nato za rusko in naposled za pravo Poljsko — in za Poljake vedno z nesrečnimi posledicami, tako da je slednjič vsled notranje desorganizacije Poljske prišlo do trojne delitve poljske države leta 1772, 1793 in 1795.

To je učinkovalo zelo neugodno na razvoj poljske narodnosti. S tem so bile pokončane poljske osvojitve, posebe prejšnja poljska kolonizacija ruskih krajev; da, države, ki so si razdelile poljsko državo, so imele do nekega časa neposreden in očividni namen, odstraniti s sveta tudi poljski narod — in samo velika življenska moč, velike tradicije iz minulosti in velike ideje za bodočnost so ga obdržale in še več: celo okrepile, tako da so nasprotniki vsaj deloma popustili svoje nade.

Boj, ki ga je bojevala poljska narodnost za svojo eksistenco od časa razpada poljske države, je bil zelo težek in se bi še danes, posebno na nemški fronti.

Ko je dunajski kongres leta 1815 popravil razdelitev s tem, da je pripojil k Rusiji varšavsko vojvodino (kongresovko), je bila Poljakom zagotovljena rešitev narodnosti in samouprava. Dobili so jo sicer v začetku, toda od leta 1830 je nastal preobrat. Varšavska revolucija je bila krvavo potlačena in protipoljska reakcija, ki je nastajala sicer na Ruskem že pred tem, je pridobila moči in kmalu po tem je završila nova nesrečna vstaja leta 1863 ponižanje in sužnost Poljske. Sedaj je zavladala rusifikacija v polnem toku in moral je priti šele od drugod velik udarec za vladin sistem, — za Rusijo nesrečna japonska vojna leta 1904—5, — da je lahko zavel tudi po

poljskih njivah svobodnejši zrak in da je bilo vsled otvoritve konstitucionalnega parlamenta Poljakom mogoče stopiti pred ruski narod in vladu s svojimi željami, ki se bodo v doglednem času, ako Bog da, v okviru ruske države spopolnile.

(Nadaljevanje prihodnjic).

Ing. Drag. Gustinčič:

V Belgradu.

Konec.

— E, seveda, — pritrdi vaš general, — jaz moram ostati vajak tudi na svoja stara leta in se ne smem pomehkužiti! Vedno spim na prostem, samo sedaj me je obiskal moj sin za nekoliko dni, pa spim radi njega v sobi. Naša deca ne bodo, žalibože, nikoli taka, kakršni smo bili mi. Razvajani so.

In zamislil sem se. Mislim sem na srbske napore in srbske pobe in v vse mi je bilo jasno. Dokler ima vojska take vodnike, mora biti slavna in zmagovita.

— Vi ste inženjer po poklicu, je-li, gospod Gustinčič, — me vpraša general.

— Da, gospod general.

— I jaz imam sina tehničara — pravi resno, — ali sad je v vojski.

— In kje študira drugače? — vprašam zopet radovedno, ali general se nasmeje, pa veli:

— Ha, kje? U Belgradu! — Kaj mislite, da smo mi srbski generali bogati, kakor vaši avstrijski, in da moremo pošiljati svoje otroke na drage škole v inozemstvo?

In bil sem zaradi te priprostosti skoro v zadregi. Zamislil sem se za trenutek, kako bi se pogovarjal ob enakih prilikah s kakim Aufenbergom ali Hoetendorffom in spreletela me je zona odvratnosti.

— E, sedaj vama moram pokazati še svoje slavne junake! — General se je dvignil in naju peljal na malo trato kraj šole. — Vidite, tu sem napravil grobove in postavil spomenik svojim hrabrim vojakom, ki so padli na tem griču, ko smo gonili Avstrijance.

Na mali trati stoji z lepo in okusno ograjo ograjeno pokopališče z desetinami do petnajstimi grobovi in sredi grobišča stoji mal ali lep graniten spomenik z napisno ploščo padlih junakov. Vsak grob zase ima skromen lesen križ z natančnim napisom poginulega junaka in povsod je označeno, kaj je bil in v kateri diviziji, polku in stotnjici se je boril. Vsi grobovi so zasajeni s svežim cvetjem in s pisano travo.

— Grobove smo olepšali mi v prostem času, — sedaj imamo mnogo prostega časa, — se je pomenljivo nasmejal general, — a evetje sadijo kmetice iz bližnje vasi. Srbski narod ne pozablja svojih junakov. Nam se ni treba bati, da bo te grobove preprastla trava. A postavil sem jih k šoli, da jih ima naša deca vedno pred očmi! Pali so v resnici za svojo domovino ne kakor večina Avstrijancev; proti svoji domovini!

— Da, tako je! Kakšna narodna odgoja, tak narod! Srb živi vedno s svojo zgodovino, vedno s svojimi junaki, vedno s svojo junako pesmijo in to se pozna v vsem njegovem dejanju in nehanju. Ko se rodi se skupijo kumi in prva čaša, ki se izpije v zdravje novorojenca, se izpije z zdravico: "da bode junak kakor kraljević Marko. Singelji in drugi slavni junaki in da bo hrabro nosil svoje orožje domovini v čast in slavo, a narodu svojemu v spas in svobodo zlato!" I tako ni v Srbu nič pasje ponižnosti, pa ne pred kraljem, ne pred cerkvijo, nego povsod možatost in odločnost. No možatost in odločnost — kakor se to spodobi možu in junaku.

No, pri generalu Mihajlu Živkoviću je bil zame lep dogodek, ki mi je bil dal marsikatero misel in željo. Dogodek, ki mi je dal več, kakor marsikatera debela in učena knjiga. Ali najprijetnejše čustvo, ki sem ga odnesel z onega prijaznega holmea pa je bilo to, da nisem bil na obisku pri generalski uniformi in častniških insignijah, ampak pri človeku, ki se čuti predvsem človeka in potem šele "potrebno zlo", kakor čujem tolikrat iz ust srbskega častnika. V Srbiji se ne more nikoli roditi pruski militarizem, ker je v Srbu preveč človeka, ampak vedno bo živel le močan ljudski odpor, ki ga bodo ustvarjale dane potrebe.

Belgrad mi je dal mnogo novega, mnogo svežega. Ur, ki sem jih preživel z možmi, ki jim je momentano poverjena usoda srbskega naroda na tem položaju — zlasti pa prijetnih ur, ki sem jih preživel v družbi svojega korenitega in razsodnega rojaka, polkovnika Vukasovića, ne bom pozabil tako lahko. Belgrad sem videl v največji njegovi bedi, videl sem ga, ko je trava rastle na njegovih ulicah, da bi jo lahko kosil, kakor po širokem zelenem travniku, ali vseeno je rastle in puhtelo iz njega drugo življenje, druga kultura in druge nade. Dosti puste in površne dialektike se še drži naših neizpolnjenih misli in želja; naše oči so še kratkovide in še ne morejo dosegati naših končnih ciljev; nam so še vedno več različni prazni naslovi in prazna imena, kakor n. pr. Slovence, Hrvat, Srb, "avtonomija", "Velika Srbija", "Velika Hrvatska", "Slovenija" in še vedno kajši poljubujemo zastave od muselina, ki smo ga kupili v kaki židovski trgovini, kakor pa mislimo na resno, konsolidirano državo, ki naj bi nam dajala čim varnejši krov za mirno ustvarjanje naše posebne in lepe kulture — ali kljub temu — gledam v Belgradu dovolj jako mesto za postavljene jugoslovanske kulturne svetilnike, v katerem se bo pojavila luč kulture in civilizacije, okrog koje se bo zbiral Jugosloven, kakor se zbirajo brezštevilni planeti okoli svojega sonca v brezkončnem vesemiru. Potreba in čas pojdetja preko naših malenkostnosti in preko naše rimske-dunajske šole in naši otroci se bodo smejali prikliski in površnosti svojih očetov v tem velikem času.

In čeprav sem nosil to veliko vero v svojem sreč, sem razdvojen in od misli utrujen in ubit sedel naslednji večer zopet v voz črnega hlapona, da me popelje v tesni malomestni Niš. Prijazna, hladna pomladanska noč je legla na temnozelena brda ter nesrečno in trpečo našo prestolico, ki je pričela dremati tam za kosatimi opustošenimi parki in jaz sem imel samo eno željo še, da bi nikdo ne prisledel k meni v kupej in da bi tako trdno zaspal, da bi se ne prebudil do daljnjega Niša ter da bi mi bila tako okrajšana ta strašno mučna vožnja.

Naslonil sem se na trdi naslonjač in voz mi je pel v monotonem počasnem ritmu svojo staro pesem. Luči to pot nismo imeli in tako so mi res v kratkem padle težke trepalnice na trudne oči. — Ali možgani so delali dalje brez moje volje in proti nji. Mučil sem se strašno. Po glavi so se mi podile strašne misli. Zazdelo se mi je, da vozimo počasi čez razbiti most pri Rajli, na mah se utrgajo lesene podpore in ves vlak drvi in pada v strašni prepad. Stressem se in prebudim. No za par trenutkov je že spet stal pred mano v divje žvižgajočih plamenih gorečih Belgrad. Avstrijanci so ga bili zažgali, ali koliko čudo, glej: gase ga sami slovenski in hrvaški kmeti. Strašno delo je to, kakor v peku žvižajo žareči modri plameni na vse strani, a Slovenci in Hrvati skačejo neustrašeni s trehe na streho, s krova na krov in ničesar se ne boje. Z ožarjenih lic se jim bere velikansko zaupanje in samozavest in zdi se kakor bi divji plameni bežali pred njihovimi krepkimi postavami. Iz sredine Belgrada, iznad kraljeve hiše se dviga kolosalna postava hrvaškega kmeta, obrne se proti meni in mi zakliče z žarečih obrazom:

— Brate, Slovence, kaži brači Srbima u Nišu, neka se ništa ne boje, jer mi, hrvatski seljaci smo uz nje! Neka nam braća samo pomognu osloboditi od našeg vlastelina našu zemlju i medju nama ne će biti svadjanja! Njihove kuće su naše kuće i svu ćemo vatru pogasiti! —

In iznad Hrvata se gnete druga še bolj orjaška postava. Poznam jo in z roko mi maha:

— I mi, i mi! Pregnali so nas nemški grofje izpod Ljubljane in prišli smo sedaj iz Amerike. Pozdravi, pozdravi...

Močan sunek. Padel sem raz klop, lokomotiva piska, a vlak stoji. Po vlaku strašen krik. Skočim k oknu gledam, a ne vidim ničesar. Čez nekoliko trenutkov čujem hripav, hreščeči glas: — Sudar! Stupimo v postaju! Ništa zla!

Pomladni mraz.

Novela.

Svetozar Hurban Vojanski.

(Nadaljevanje).

Zopet ji zamre beseda. Marica pa široko dpre svoje itak velike in vlažne oči.

"Kaj pomeni to, mati? Aha, že vem, že vem! Za to skrivate ključ od predalnika. Čevljarka je baje videla tkanino za obleko, videla brokat. Mati, kaj je ti? Že davno mi mrzi, da nekaj skrivate pred menoj. Kaj je to?"

"Da, skrivala sem pred teboj, skrivala..."

Marica poklekne na kolena ter položi svojo glavo na materino krilo.

"Toda, draga mati, čemu me tako kaznujete? Saj vendar nisem več otrok; zdi se mi, da sem že odrasla deklica. Toda priznavam, da sem tudi jaz nekaj skrivala pred vami. Slišala sem nekaj od sosedov, toda nisem vam tega povedala, ker sem se bala. Kako govoriti, ko pa vi le molčite! Zdi se mi, kakor bi se tudi vi nečesa bali." Na to je z žarom in nežno ljubeznijo jela poljubovati materi roke, kar se ni prav strinjalo z njeno živjo in nekoliko svojeglavo naravo.

"Ne, mati, ne vznemirjajte se, jaz nisem več otrok. Meni se je v poslednjem letu marsikaj zjasnilo, kar mi je bilo poprej tajno. Poprej nisem čutila, kako bolesta je revščina; vi mi niste dali tega čuti, izmučena mati! Oh, kako vrli ste..." In začela je je božkati po licu. "Verjemite mi, gospa učiteljica, ki vas ljubim kakor rodno sestro, tudi ta pravi, kako ste razvete in omladeli. Tudi sosed si šepetajo to. Oh, moja draga mati!"

Bijankovičeva je bila vsa začudena in deloma omamljena. Njena hči je izrečala naenkrat besede, kakršnih še ni čula iz njenih čarobnih ust. Vse bojzani, katere je imela, so se razpršile, in to, kar je bila tako strašna in nepričakovani zahtevi Črnošinskega, je jelo izgubljati svojo grozo. Ona je sedaj prvič videla, da njena hči ni več otrok — toda ob enem je tudi drugače jela gledati na Marico, ne tako, kakor doslej, ko je bila za njo samo mila, nedolžna, otročja deklica.

"Nu, ti torej veš to, pa bi se ne protivila..."

"Mati, opustite ta neprijetni razgovor... Moram vam priznati, da z učiteljico govorim popolnoma resnobno, akor se to spodobi odraslim ljudem. Ona vas ljubi, da, obožuje. Čemu me še izprašujete? To, kar vi zahtevate, draga mati, to je za me zakon! In znovič jo jame poljubovati."

"Ne, ne. Pomisli sama. Jaz ti morem samo svetovati, ne pa zapovedati... Nemara, da se bo skoro treba odločiti. Razsodi sama."

"Kaj naj razsodim? Mar imam pravico k temu? Nikakor! Vi ste moja mati, vi moje vse!"

"A jaz vsega ne morem znati..."

"Pa znajo to drugi... Mislite mar, da je to kakaj tajnost? Ljudje vedo vse, zlasti še to, kar se njih ne tiče. Toda, kaj naj storim?"

Nekdo potrka na vrata. Bil je Črnošinski. Marica poskoči, otre si vlažne oči ter se skrije v kot.

"Ali smem vznemirjati vašino rodbinsko idilo?" vpraša, videč obe ganjeni.

"Oh, prosim, prosim", odgovori veselo z zvanečim, nekoliko tresočim se glasom Marica z otroškim pogumom, prihitelvi visokemu gostu nasproti in hoteča zbežati. Toda on jo pridrži.

"Zdi se mi, gospa, kakor sklepam iz besed vaše hčerke, da ste jo že pripravili. Nisem prijatelj dolgega besedovanja."

"Ni bilo treba dolgih besedovanj", omeni mimogrede Marica. Bijankovičeva stopi h gostu, ter ga prime za roko.

"Vidim, sam Bog mi je polajšal vse. Niti sama ne vem, kako je to prišlo. Strah pred tem, česar sem se bala, je zginil. Po volji Božji..." Črnošinski stopi k Marici ter jo prime za roko.

"A tako, smem biti srečen?" — Usta so mu trepetala, ko je objel mlado dekle okolu pasu.

Po Maričini glavi je zablisnila naenkrat grozna misel.

njo. Marica dvigne prosoče svoje roke vstopivšemu naproti.

"O prosim, za božje usmiljenje... pustite, pustite me domu! Jaz že ne vem, kako se dalje prenegovati! Bog vam to povrne..."

"Toda, duša moja, kaj se je zgodilo?" vpraša Črnošinski ter se potem obrne k hišni, ki je žena položila glavo na mizico ter molčala.

"Velmožni gospod, jaz ne vem. Prišla sem na zvonjenje... Gospa še niso bili oblečeni, pomagala sem jim. Pa le jokajo in jokajo! 'Domu, domu!' kličejo neprestano..."

"Pojd ven", ji ukaže Črnošinski.

"Kaj ti je, dušica?... Ti si bolna, mar naj ukažem pozvati zdravnika, kaj? Česa ti manjka?" Marica ne odgovori.

"No, povej, čemu me mučiš? — Kaj se je pripetilo?"

S temi besedami se približa ženi ter ji položi roko na pleča. Marica se zgane, kakor bi se ji bil dotaknil z razbeljenim železom, pa zopet položi glavo na hladno mizino ploščo.

"Kako to prijetno hladi", je dejala kakor v snu; "glava me boli, strašno mi je!"

"Ti si bolna; nu, vlez se, jaz pozovem zdravnika."

"Ne, nisem bolna; le zlobna, grešna in nagnusna sem... oh, kako nagnusna! Pustite me, pustite!"

"Pomiri se, to je samo napad vročnice, ki preide! Kako si me prestrašila. Glavo imaš popolnoma hladno..."

Pri teh besedah ji bojazljivo položil roko na glavo. "Moraš se premagati."

"Že sem se premagala!" zakliče Marica z naravnim, tišim glasom; "že je to prešlo! Oh, presirote, ko se njena mati omoži drugi. In vsi ti napor, treba priznati, dosti občutljivi, toda junaki zmagani, so bili sedaj uničeni, in nekaj popolnoma drugega se je prikazalo pred njeno dozorevanje ali že dozorelo dušo."

Kako urno se spremeni ženska! Kako naglo ona prestopi iz detinstva, iz dobe igrar k polni zrelosti! Toda to se ne zgodi lahko: Duševno pretresenje pri takem urnem prelomu je dosti večje nego pri moških, polagoma dozorevanjih. Minolo je nekaj mesecev, in že ni bilo moči niti misliti, da bi Bijankovičeva Marica mogla skakati za bukovim obročem po veliki cesti v mesto.

Bijankovičeva je spoznala, da stvar Črnošinskega je dospela že tako daleč, da bi bilo težko se vrniti sicer sramote... Vrniti bi mu sicer mogla v predalniku zaprete svilnate tkanine in dragocenoosti, toda ni mu mogla vrniti tega, kar je učinil, da je očistil madež, ki je visel na moževem imenu. Črnošinski sam pa tudi ni bil človek, ki bi se bil dal zastrašiti s prvimi pojavi razvajenosti mlade deve. On je nadaljeval svoj posel do zelo premissljenega namena pošteno, potrpežljivo in dosledno. In vse bi se bilo dalo poravnati.

Manjkal je samo eden pogoj. Sreča ni imel. Naj govore kar hočejo o sreči kot o nečem nepotrebnem, da, na pozemeljski poti naravnost škodljivem, vendar brez njega ni pravega življenja, niti sreče, niti človečnosti. Ono je skrito; težak je pristop do njega; ono se ne blišči, ne osleplja kakor razum, toda za to je neprecenljiv dar božji. Nekoliko sreča lahko popravi mnogokrat napačne račune razuma.

Toda sreča ni bilo. Črnošinski je ljudezno prijateljevo siroto ne le vsled osebnega prospeha, ommajen po njeni svežosti in nenavadni lepoti, marveč z dobrim, resničnim, dobro premišljenim namenom. On je hotel tako poravnati stari dolg ter oslajati si življenje, ki ga je jelo že dolgočasiti. In prisegel je, da izpolni zvesto vse; da za žrtev, ki mu jo prinaša mlada dea, njemu, skoraj staremu, podeli vse, kar jej more podeliti imetje, njegovo visoko stališče v velikomestni družbi. Obljubil si je krasno, toplo jesen, ogreto s krasnim solncem, nova ganutja in srečo, katere ni videl pri ljudeh, ki so se oženili z meškanskimi hčerkami. "Preprosto in nedolžno vaščansko je hotel presaditi v svoj stekleni vrtec."

V. "Domu, domu!" Te besede je zaslišal Črnošinski, vračajoč se petega dne potem, ko je presadil preprosto vaščanko v svoj stekleni vrtec. Krik je prihajal iz soprogne sobane — toda glasu ni poznal. Hiti je tje ter našel ženo na pol razpravljenjo. Sedela je pri mizici, njeni bujni razpletjeni lasje so se ji vsipali v temnih kodrih po bellem vratu. Pred njo je stala živahna hišna, gledajoča z velikimi, preplašenimi očmi svojo gospodi-

Naenkrat pa je rekla Marica svojemu možu, da ne pojde več v družbo. Premagovala se je baje zato, ker ga je hotela videti duševno mirnega in zadovoljnega. Toda dalje se več ne more. Prosi ga za vse, kar mu je sveto in drago, naj je več ne sili, marveč jo pusti doma.

"Pripravljaš mi kaj prijeten medeni mesec", reče Črnošinski s tišim glasom; "prekrasno izpolnjuješ svojo dolžnost! Ti si gospa Črnošinska, moja draga, in ne več otrok, ne več vaščanska goska. — Kaj porečejo ljudje? Jutri morava iti k predsedniku. Mar ne pojdeš?"

"Jaz le prosim in ne odločujem. Moreš me vleči, kamor hočeš. Tvoja žena sem, ti si moj gospod. Toda prositi sme še celo sužnja, ne le gospa. In tako te prosim, prihrani mi bolest, pojdi, pojdi sam, opravič me!"

Črnošinski je šel sam k predsedniku. Tam so vsi povpraševali po njegovi ženi, katero so tako prezirali, kadar je bila navzoča.

Ves nejevoljen je konečno ušel, z nikomur se ni poslovil. Marico najde zopet v solzah. To ga je razjarilo.

(Pride še.)

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEI, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299, N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 637, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEČ, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 625, Broughton, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7113 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisni naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

P O R O Č I L O

o pristoplih, prestoplih, suspendiranih, zopet sprejetih suspendiranih, odstoplih in črtanih članov in članic za mesec August 1915.

Pristopili:

k postaji št. 6, Cleveland, Ohio: Frank Česen, rojen 13. aprila 1892 leta;
k postaji št. 7 v Lasalle, Ill.: Frank Lovrine, 16. apr. 1889; Josef Barbarič, 14. jan. 1879;
k postaji št. 8 v Johnstown, Pa.: Štefan Slane, 11. jan. 1889;
k postaji št. 17 v Broughton, Pa.: John Svizi, 27. avg. 1897; Josef Dolinar, 28. mar. 1895;
k postaji št. 19 v Bridgeport, O.: Justin Andrajna, 12. apr. 1893;
k postaji št. 24 v Primo, Colo.: Mihael Jenko, 27. okt. 1882; Mihael Milarič, 4. feb. 1890;
k postaji št. 26 v Collinwood, O.: Anton Kompare, 11. feb. 1878;
k postaji št. 31 v Calumet, Mich.: Josef Schvegel, 14. feb. 1879; Louis Sertich, 18. okt. 1881; Tomo Vičič, 18. jul. 1892; Josef Kolenc, 13. mar. 1876;
k postaji št. 64 v Graveland, Pa.: Frank Orel, 29. sept. 1885;
k postaji št. 68 v Indianapolis, Ind.: Alojz Rudman, 19. jan. 1881;
k postaji št. 77 v New Alexandria, Pa.: Josef Mavsar, 11. mar. 1891 leta;
k postaji št. 95 v Standardville, Utah: Matija Vrelec, 11. nov. 1873 leta;

Pristopile ženske:

k postaji št. 4 v Luzerne, Pa.: Lena Slapar, 23. nov. 1897;
k postaji št. 8 v Johnstown, Pa.: Mary Lunka, 15. dec. 1894;
k postaji št. 30 v Eveleth, Minn.: Mary Kobal, 18. okt. 1886;
k postaji št. 35 v Ralphon, Pa.: Jera Kozole, 17. mar. 1881; Marija June, 1. jan. 1873;
k postaji št. 41 v Mulberry, Kans.: Fany Kos, 2. feb. 1892.

Suspendirani zopet sprejeti:

k postaji št. 4: John Kocjančič, št. 502;
k št. 23: Frank Urh, 2907; Frank Dremel, 1875;
k št. 41: John Eber, 8970; Anton Raspotnik, 7266; Frank Močnik, 6011;
k postaji št. 71: Miroslav Milostinčič, 7046; Jakob Česlovnik, 8652; Terezija Milostinčič, 754;
k postaji št. 3: Peter Možina, 4660; John Zajec, 2397; Urban Olivani, 924;
k postaji št. 19: John Šuštaršič, 2515;
k postaji št. 55: Ivan Jakobe, 4255; Frank Petrič, 2938; Ignac Vidmar, 7849; Elizabeta Vidmar, 988; Josefa Jakobe, 1011;
k postaji št. 67: Frank Tušek, 4559;
k postaji št. 6: Frank Khajček, 7332; Matijaš Kovačič, 147; John Halija, 9004; Karol Grajner, 2070;
k postaji št. 14: Joe Kiš, 8661; Frank Kastele, 8742; Joe Moder, 1430; Mihael Vodišek, 539; Frank Slak, 533;
k postaji št. 20 v Claridge, Pa.: Jernej Šeslar, 7411; Anton Lekšan, 763; Josef Muren, 7243; Alojz Sanič, 6272; Josefa Sanič, 684;
k št. 33: Martin Hren, 8823; Ignac Novak, 4873; Franc Perko, 4834; Anton Jeršek, 3767; John Fortuna, 2011; Matevž Goršek, 2015; Alojz Zore, 9054; Mary Fortune, 869;
k postaji št. 37: Anton Oražen, 3052;
k postaji št. 88: Lovrene Uršič, 1760;
k postaji št. 2: Anton Ferlič, 4268; John Eržen, 3802; Peter Jenko, 3465;
k št. 7: Rozalija Martinčič, 658;
k postaji št. 26: Frank Martinjak, 4766; Josef Medved, 6905;
k postaji št. 44: Ignac Volk, 5860; Karol Zafuta, 4554; Frank Lipovšek, 2303; Mato Bernik, 1415; John Oražem, 2485; Peter Medoš, 4158; Joe Smarda, 5649;
k postaji št. 70: Ivan Kralič, 4649; Alojz Korošec, 453; Alojzija Korošec, 911;
k št. 31: Blaž Guzelj, 8647;
k št. 51: J. Mišmaš, 297;
k št. 42: Frank Kastele, 4704; Pavel Marčič, 6859; Terezija Kastele, 346.

Prestopili člani:

od št. 68 k št. 78: J. Cernovšek, 6648; od št. 71 k št. 53: John Gašper, 8218; od št. 3 k št. 60: Frank Kotar, 4420; od št. 5 k št. 90: Anton Agres, 8499; od št. 19 k št. 7: Anton Beve, 4578; od št. 80 k št. 94: Jakob Zanarič, 5885; od št. 88 k št. 7: Lovrene Uršič, 1760; od št. 51 k št. 92: Frank Slabec, 802; Joe Zajec, 597; od št. 9 k št. 44: Fred. Sedenik, 799; od št. 93 k št. 1: Leo Brus, 8730; od št. 71 k št. 32: John Gačnik, 6840; od št. 56 k št. 86: Mihael Podboršnik, 8258; od št. 27 k št. 41: Anton Močnik, 5833; Rudolf Močnik, 7342; Anton Močnik, 9143.

Suspendirani člani:

pri postaji št. 41: Louis Vezovišek, 4594; Frank Vezovišek, 5401; Joe Gorenc, 3002; Louis Sever, 7652;

pri postaji št. 71: Frank Popotnik, 7618; Frank Duša, 8858; Frank Jazbinšek, 9039; Anton Sedelj, 9085; Anton Grandel, 8440; Alojz Gričar, 6691; Vitus Hadelj, 7980; Anton Pucel, 6266; Marija Gričar, 780;
Rudolf Mestek, 8756; Juliana Hadej, 920; Maria Grandl, 996;
pri postaji št. 77: Matija Pernišek, 6297; Alojz Podlesnik, 9147; Frank Vidmar, 8814;
pri postaji št. 82: Anton Gorenc, 7286;
pri postaji št. 3: Peter Sluga, 6246; Karl Jarac, 8576; Mihael Sadovski, 4513; Anton Karkeli, 3939; Frank Debeve, 78; Alojz Dremel, 6827; Alojz Soloh, 4021; John Arhar, 4022; Andrej Meze, 8790; Frank Mežič, 8975; Tomaž Kavčič, 2298;
pri postaji št. 16: Bartolo Cominati, 7437; Frank Ostrog, 696; Andrej Senedeti, 6152; Valentin Vasesi, 6975; Josef Kraker, 7179;
pri postaji št. 19: Peter Kovačič, 2963; Matija Kraina, 7408; Gerga Tankovič, 7407; Tomaž Reven, 7084; Štefan Stucin, 692; Marija Kovačič, 164;
pri postaji št. 56: Frank Plešnik, 1954; Anton Kržišnik, 8104;
pri postaji št. 64: Mihael Oštr, 5018;
pri postaji št. 84: Andrej Pelko, 5353;
pri postaji št. 6: Frank Ovesec, 2962; Alojz Šen, 4173; Andrej Korenčič, 6192; Frank Verbič, 5684; Frank Klemenčič, 5477; Frank Merhar, 6382; John Resinovič, 4835; John Vuk, 9225; John Klander, 6462;
pri postaji št. 14: Anton Vatrovec, 8922; Joe Cvelbar, 6269; John Zadnik, 8920; Štef Žilovec, 8166;
pri postaji št. 15: Joe Jaglič, 3706; Josef Fritzer, 629; Josef Hauptman, 5722; John Spendal, 4577; Alojzija Spendal, 497;
pri postaji št. 20: Peter Urankar, 4521; John Gazboda, 5986; Josef Pekman, 3433;
pri postaji št. 33: Josef Zabukovec, 6956;
pri postaji št. 76: Anton Šafar, 5488;
pri postaji št. 88: Andrej Kovs, 7486; Josef Klavara, 8094; Josef Komac, 7788; Mihael Turnšek, 7637; Anton Svetik, 9150;
pri postaji št. 90: Štefan Boje, 3480; August Pater, 2867;
pri postaji št. 27: Frank Hafer, 8862; Alojz Radi, 7005;
pri postaji št. 81: Mat. Keršinar, 6713; John Ivane, 8940; Marija Rodeček, 707;
pri postaji št. 26: Frank Oven, 8887;
pri postaji št. 39: Frank Matko, 5168;
pri postaji št. 74: Milan Barbič, 9106;
pri postaji št. 25: Johana Bombač, 867; Maria Luznar, 786;
pri postaji št. 65: Pavel Prime, 7598; Ivan Pulman, 6637;
pri postaji št. 68: Josef Korošek, 7392; Frank Rojan, 7966; Frančiška Korošek, 794;
pri postaji št. 91: Joe Burja, 8767; John Komater, 8492;
pri postaji št. 28: Frank Prelogar, 2738; Josef Mandel, 9156;
pri postaji št. 44: Rudolf Blažič, 2712; Louis Goršek, 3735; Blaž Režen, 969; Jakob Bohine, 2637; Frank Polšak, 2635; Adolf Frane, 2827; Frank Mautz, 1158; Frank Pestotnik, 1827; Anton Valenciak, 5664; Frank Čikada, 8163; John Ivane, 7014; August Babin, 7012; Alojz Pestotnik, 9174;
pri postaji št. 70: Anton Fende, 8173;
pri postaji št. 4: Alojz Grošl, 6961; Mihael Južič, 105; Frank Strajhar, 7233; Rudolf Mihečič, 9161; Ciril Zaverl, 472; John Karžič, 5927;
pri postaji št. 31: John Pavlovič, 9235;
pri postaji št. 51: Josef Knafelc, 3496; Ivana Knafelc, 461;
pri postaji št. 79: Joe Hočevar, 8464; Johana Sole, 702;
pri postaji št. 13: Jury Štajer, 8506; Filip Brinar, 1193;
pri postaji št. 22: Ignac Novak, 8397; Ignac Bizjak, 6913;
pri postaji št. 86: John Prime, 9149;
pri postaji št. 42: John Burgar, 6342; Mihael Klučevšek, 4746; Frank Pristavec, 7705; Martin Skriner, 3081; Frank Skvarča, 4130; Frank Bregar, 3747; Josef Presel, 6672; Ana Pražen, 385;
pri postaji št. 7: Lovrene Paušek, 7505; Ignac Jane, 7378; Josef Omahen, 4870; Frank Volčanšek, 9335.

Odstopili člani:

od postaje št. 7: Josef Goršek, 2135; Neža Goršek, 790;
od postaje št. 42: Frank Podbevšek, 7314; Frank Markošek, 3457;
od postaje št. 29: John Jelovčan;
od postaje št. 51: Frank Kerško, 8297;
od postaje št. 88: Martin Vrana, 9027;
od postaje št. 11: John Cvek, 8962;
od postaje št. 33: Alojz Verček, 4116;
od postaje št. 71: Martin Jelenc, 8650;
od postaje št. 34: Urban Gresel, 6325;
od postaje št. 4: Paul Hribar, 7159.

Črtani člani:

pri postaji št. 44: John Kaus, 7581; John Kovačič, 5310;
pri postaji št. 26: Alojz Pakj, 1855; Josef Ceglar, 9256;
pri postaji št. 27: Ivan Rebol, 6220;
pri postaji št. 93: Louis Maeler, 7630;
pri postaji št. 88: Gabriel Copi, 8954; Pavel Kolesa, 8257; Anton Ogrič, 7639; Albert Hajtang, 7634;
pri postaji št. 60: Avgust Mlekus, 5202; Jernej Kropivšek, 7175;
pri postaji št. 33: John Struna, 6669;
pri postaji št. 6: John Tršinar, 6493; Anton Karpen, 8712;
pri postaji št. 84: Frank Medved, 2347;
pri postaji št. 55: Andrej Puntar, 4752; Peter Bukovec, 4003;
pri postaji št. 47: John Mory, 6715; Alojz Žnidaršič, 6365; Karol Rožalj, 7710;
pri postaji št. 19: Ignac Dežman, 8789; Martin Kalusnič, 6963;
pri postaji št. 3: Anton Zakorenski, 3941;
pri postaji št. 71: Karel Mejak, 3739; Frank Valaušek, 5561; Marija Mejak, 255;
pri postaji št. 66: Martin Špolar, 7850;
pri postaji št. 41: John Biderman, 8584; Valentin Blažič, 2713; John Klopčič, 7132; Frank Sikole, 8422; Andrej Pevec, 1210;
pri postaji št. 36: Frank Golob, 4231;
pri postaji št. 34: Jera Čebular, 793.

Sobratki pozdrav vsem članom in članicam, udani:

JOHN TELBAN,
Supreme Secretary.

Iz ruskega vjetništva.

Malo manj kakor eno leto dni je minulo, da ni bilo o Ivanu Klunu ne duha, ne sluha. Odšel je bil na bojne poljane, odkoder je pisal svoji ženi poslednje pismo, potem ni bilo nobenega glasu od njega, kakor bi bil našel svoj grob v gašiči deželi. Jasno je, da je žalostna žena v tej dolgi dobi dokaj skrbila in bridkosti prestala, zakaj vedno jo je morila mučna misel, da ne bo svojega moža nikdar več videla. Ali žena Mana, ki biva v Sv. Križu pri Kostanjevici na Dolenjskem, je pregledala žalovale za možem, zakaj, ker je teh dni prejela od njega preveselo pisanje, da je še med živimi in da se bosta še videla, ko bodo mogočeni evropski vladarji sklenili srčno zaželeni mir. Onda se bo vrnil v svojo drdo domačo vas tudi Ivan Klun, ki bo vedel mnogo povedati o pro-

strani, velikanski ruski državi in zlasti o Sibiriji in mestu Omsku, kjer živi že toliko časa v vojnem vjetništvu.

Jurij Močilnikar iz Male vasi h. št. 11 pri Ježici, se je zgasil svoji ženi Heleni po dolgem mučnem molku in jo s svojim sporočilom iz Skobeleva tako iznenadil, da je žalostna žena od samega veselja jokala, ko je brala in brala možjevo pismo.

Jakob Virant je vojni vjetnik v Svirgumu, ki leži v Sibiriji na reki Tobolu v tobojski guberniji. Čez dalj časa je njegova žena Marija v Tržišču na Dolenjskem dobila prvo poročilo, da je še med živimi. Piše ji, da je živ in zdrav.

Anton Dragan, doma iz Roj hiš, št. 7 pri Trebelnem na Dolenjskem, se je zgasil po daljšem molku svojem in jih je jako razveselil s svojim sporočilom, da se bodo še vi-

deli vsi srečni in veseli v domači hiši.

Jožef Vidmar, vojni vjetnik v mestu Kursku v kurški guberniji v evropski Rusiji, se je zgasil ondan svoji materi Mariji v Visejah hiš, št. 366 pri Žužemberku.

Matija Kovačič, ki je služil pri 17. pešpolku, 8. stotniji, se je bojeval na severnem bojišču, kjer je ranjen prišel Rusom v roke. Odedli so ga seboj v vojno vjetništvo, odkoder se je zgasil svoji žalostni ženi Mariji v Petrušni vasi hiš, št. 24 v St. Vidu pri Zatični po več mesecih mučnega molka. Moževo pisanje je ženo povsem potolažilo in razveselilo.

Iz Petrušne vasi se nahajata v vojnem vjetništvu v daljni ruski deželi tudi posestnik Anton Bučar, p. d. Burnar hiš, št. 20, vojak 17. pešpolka, 15. stotnije. Zgasil se je svoji ženi Mariji in očetu Antonu iz stolopce matuške Moskve in jima poslal prisrčne pozdrave. Franc Hren, čigar oče je zgoraj imenovan Matija Kovačič, se nahaja tudi v vojnem vjetništvu na Ruskem. Bil je ranjen in takega so Rusi vjeli in odvedli seboj čez neizmerne ruske ravnine, odkoder se je zgasil svojem v veliko veselje in tolažbo.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle:

Jožef Lind, Ark. in okolica: Michael Citar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin
Denver, Colo.: Frank Skrabec
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik
Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M. Rojts, Frank Janesch in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Safflich.
Clinton, Ind.: Lambert Bolekar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman
Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Ogleby, Ill.: Math. Hribernik.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan. Badovinar.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zastetel in Frank Bamblich.
Mineral, Kans.: John Stale.
Waukegan, Ill.: Frank Potkovšek in Math. Ogria.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Freemont, Kans. in okolica: Frank Kerne.
Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shalts in M. F. Koba.
Manistique, Mich. in okolica: I. Kotlan.
So. Range, Mich. in okolica: M. J. Jukovik.
Aurora, Minn.: Josip Fugus.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich in Frank Žagar.
Duluth, Minn.: Joseph Šharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouše.
M. L. Kapesh, Jos. J. Peshei in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotma.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamich.
Nashua, Minn.: Geo. Maurin.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Aldridge, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Urlich.
400 N. 5th Ave.
Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Martinčič, Chas. Karlinger in Jakob Besnik.
Bartlesville, O. in okolica: Alois Bant.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinswood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, Ohio in okolica: John Kum.
1738 E. 83. St.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Albany, Pa. in okolica: M. Kiarich.

Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Bradock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine, Pa. in okolica: John Keršnik.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pakj.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Canonburg, Pa.: John Kolklich.
Broughton, Pa. in okolica: A. Demšar.
Dunroth, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolica: Josip Suhor.
Export, Pa. in okolica: John Proctor.
Forest City, Pa.: Karl Zalar in Fr. Lehen.
Furell, Pa.: Andrej Volančič.
Greensburg, Pa. in okolica: Joseph Novak.
Irwin, Pa. in okolica: Frank Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Marianna, Pa.: E. Gottlicher.
Meadow Lake, Pa.: Georg Schults.
Monessen, Pa.: Math. Kikelj.
Moon Run, Pa. in okolica: Frank Jek.

Pittsburgh, Pa.: Ignacij Podvarnik, Ignac Magister, Z. Jakša in U. E. Jakoblich.
Steeleton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerij.
West Newton, Pa. in okolica: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Frank Semč in Joseph Peterneil.
Toole, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: Louis Bladich.
Black Diamond, Wash.: Gr. Forenta.
Ravensdale, Wash.: Jakob Komtar.

Davis, W. Va. in okolica: John Brodich.
Thomas, W. Va. in okolica: Franj Kootjan in A. Korenčan.
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pozdiz.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Meh.
Sheboygan, Wis.: Frank Sepich in Heronim Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Skoč in Louis Lončarič.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marcina.
Kemperer, Wya.: Josip Motoč.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIČ PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj	—60	Na jutrovem	—35
Evangeljska zakladnica	—50	Na krivih potih	—30
Gospod usliši moje molitve	—20	Na različnih potih	—20
z posebno velikimi črkami	\$1.00	Narodne pripovedi, 1, 2.	—20
Ključ nebeskih vrat	—50	in 3. zvezek po	—20
Jezus in Marija	—40	Naseljenci	—20
Marija Varhinja	—60	Na valovih južnega morja	—15
Marija Kraljica	—60	Negoda na Palavanu	—20
Skrbi za dušo	—60	Nikolaj Zrinski	—20
Vrtec nebeski	—40	O jetiki	—15
		Odkritje Amerike, vez.	—80
		Prihajač	—30
		Pregovori, prilike, reki	—25
		Prst božji	—20
		Randevouz	—25
		Revolucija na Portugalskem	—20
		Senila	—15
		Simon Gregorčiča poezije	—45
		Stanley v Afriki	—20
		Sherlock Holmes,	—20
		3, 4, 5, in 6. zvezek po	—80
		Sveta noč	—20
		Srečolovec	—20
		Strah na Sokolskem gradu,	—50
		100 zvezkov	\$5.00
		Strelec	—20
		Sanjska knjiga, velika	—30
		Stiri povesti	—30
		Tegetthof	—25
		Vojan na Balkanu, 13 zvez.	\$1.85
		Zlate jagode, vez.	—30
		Življenjepis Simon Gregor-	—50
		čiča	—50
		Življenja trnjeva pot	—50
		Za kruhom	—20
		Življenje na avstr. dvoru ali	—30
		Smrt cesarjeviča Rudolfa	—75
		(Tragedija v Meyerlingu)	—75

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angleški tol-	—50	mač, vezan	—50
Angleško-slovenski in slo-	—40	vensko-angleški slovar	—40
Berilo prvo, vezano	—30		
Berilo drugo, vezano	—40		
Berilo tretje, vezano	—40		
Cerkvena zgodovina	—70		
Dobra kuharica, vezano	\$3.00		
Domači živnozdravniki	—50		
Evangelij	—45		
Fizika 1. in 2. del	—45		
Hitri računar, vezano	—40		
Katekizem vez. veliki	—40		
Katekizem vez. mali	—15		
Nemščina brez učitelja, 1.	\$1.20		
in 2. del vezano	\$4.00		
Občna zgodovina	\$1.00		
Pesmarica, nagrobnice	—50		
Poljedelstvo	—50		
Popolni nauk o čebelar-	\$1.00		
stvu, vezan	—20		
Postrežba bolnikom	—25		

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Edward Kalish, tajnik, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KOROŠKO.

Padel na bojišču. Šmarjeta pri Telenbergu. Havararjev Jurij iz Zelinj je pisal z ruskega bojišča: Dne 13. julija je padlo veliko naših tovarišev, med njimi tudi Janez Skofič. Dobil je strel v glavo, ki pa ga gotovo ni veliko čutil, ker je padel takoj mrtev na tla. — Ta mladenič, Janez Skofič, priden in zanesljiv hlapec, je bil ud želinjskega izobraževalnega društva. Domačemu župniku je večkrat pisal z bojišča. Zadnja njegova dopisnica od 25. junija se glasi: Dragi gospod! Jaz Vam pišem par besedi in Vas lepo pozdravljam v mojem pisanju. Vam tudi naznanim, da sem se z božjo voljo koj zdrav. Ali čudno težko mi je, ko se spominjam na moj mili kraj. Taki lepi poletni časi so zdaj prišli in jaz ne morem biti doma. Kako veselo je bilo ob nedeljah zjutraj, ko sem slišal zvoni, ki je vabil ljudi v cerkev, tukaj pa ni slišati nobenega zvona, samo grmenje topov in pokanje pušk podnevi in ponoči. Se ne smem spominjati nazaj. Zdjaj pa imamo upanje, da bo v kratkem konec, ker smo že nagnali Ruse nazaj, da imamo koj 50 do 60 kilometrov do meje. Iz mojega sreča Vas in mežnarja Jamnika lepo pozdravim. Srečno, z Bogom! V kratkem na veselo svidenje! Vaš Janez. — In zdaj tako žalostno poročilo! Tako nam padajo drug za drugim!

V ruskem ujetništvu. Šmarjeta pri Velikovu. Prišlo je poročilo, da Anton Maher podomače Grac-hornov ni še mrtev, kakor se je pred kratkim poročalo, ampak le od Rusov ujet. Ravnotako je bil ujet tudi meseca junija Mihael Wutti, Hornarjev majer.

Pogostitev ranjenih vojakov. Iz Celovca. Gdč. Frančiška Pišek iz St. Ilja ob Dravi je v svoji občini priredila zbirko naturalij za naše ranjene vojake. Prebivalstvo tega kraja je pokazalo svoje dobro srce in tako je bilo mogoče v nedeljo 8. avgusta popoldne izdatno pogostiti na gostilniškem vrtu celovške pivovarne pri Zvonu 100 ranjencev. Dobro meso, kruh in surovo maslo, sveže pivo in dober most je razveselil ranjence, da so za nekaj ur pozabili na svojo težko usodo. Deklice iz Dravske doline so s prirediteljico gdč. Pišek pogostile ranjence. Prireditelj je vodila akcija za pogostitve ob Vrbskem jezeru, ki jo je ustanovila soproga deželnega predsednika grofica Luodron, ki se je vsa posvetila skrbi za ranjene vojake in je v tem oziru tiho in brez hrupa že veliko dobrega storila. K imenovanju pogostitvi so bili povabljeni zlasti tisti, ki se vsled hudih ran ne morejo udeleževati rednih malih južin ob Vrbskem jezeru.

Vožnja ranjencev po Vrbskem jezeru. Soproga deželnega predsednika grofica Marija zu Lodron je v ponedeljek 9. avgusta povabila 230 ranjenih vojakov iz celovških bolnišnic na vožnjo po jezeru, ki se je izvršila ob najlepšem vremenu. Po posredovanju celovškega župana dr. viteza pl. Metnitz je bil dan za to na razpolago parnik "Helios". Grofica zu Lodron, podpirana od grofice Ane Giovannelli, baronice Herte pl. Helldorf, baronice Kulmer, gospe pl. Vest, gospe pl. Gröller in gospičke hčerke Ade pl. Gröller, poveljnika etapnega postajnega poveljstva polkovnika Mazurano in župana viteza pl. Metnitz, je med vožnjo skrbela za obilno pogostitev s pivom in dobro malo južino, smodniki in svačkami. Tudi razglednice ranjeni niso pogrešali, na katerih so od lepe vožnje poljili svojim dragim pozdrave. Na poveljniškem mostu so vojakipeveci s citrami in kitaro z veselimi pesmimi in godbo zabavali goste, ogrski vojaki so pa peli svoje domače pesmi. Peljali so se okoli jezera, povsod z mahanjem robcev prisrčno pozdravljeni. V Vrbi so za pol ure pristali in so bili tam od letoviščarjev prisrčno sprejeti, in ravno tako prisrčen je bil odhod. Proti 7. uri zvečer je došel parnik zopet nazaj k vojaškemu

plavalšču. Tam se je četovodja Krebs v jednatem govoru zahvalil deželni predsednici in drugim udeležencem. S trikratnim živjo na pogostiteljico in pevanjem obel cesarskih himen se je vožnja nato zaključila. Fotograf Egger je o vožnji napravil par lepih slik. Veselih obrazov so se vračali nato vojaki z električno železnico v mesto. Ko so izstopili, so pred dvorcem deželne vlade napravili deželnemu predsedniku in njegovim domačim podoknicu, za katero se je deželni predsednik prisrčno zahvalil.

Smrtna kosa. Iz Sel. V soboto 7. avgusta popoldne smo v prijaznih Selah pokopali zemeljske ostanke župnika Josipa Linasija. K pogrebu prerano umrlega gospoda je prišlo 18 duhovnih sobratov, dobri Seljani pa so bili skoraj do zadnjega navzoči. Videli smo pa tudi pogrebee iz sedmih župnij, iz Smarjete, Apač, Borovlj, iz Roča itd. Duhovni sobratje rajnega so pred hišo žalostni in ob grobu zapeli dve ginljivi žalostinki in tudi domače pevke so na grobu zapele svojemu učitelju petja pretresljivo nagrobniču. Obirski župnik Nagel je imel ginljivo pridigo. Ko smo zrl ob grobu jokajoče Seljane, ki so skoraj do zadnjega došli v žalnih oblekah, se nam je milo storilo: To mora biti res dobro ljudstvo, ki je svojega dušnega pastirja tako ljubilo! Župnik Lenasi je bil po slovenskem delu Koroške znana oseba. Veselega značaja, poln humorja, izborni pevec-tenorist, pri vsem tem skromen, je bil povsod priljubljen, kar je dokazal tudi njegov pogreb. Posebno radi so ga imeli njegovi duhovni tovariši, ki so ga več časa njegove boleznij marljivo obiskovali in tolažili. Rajni je umrl na vodenici, star šele 38 let. Rojen je bil 4. avgusta 1877 v Bistrici v Rožu in v mašnika posvečen 14. avgusta 1905. Njegovo mater so pokopali mesec dni prej, ko ji je sledil njen sin. Sedaj počiva njegovo truplo na lepem solnčnem kraju ob prijazni cerkvi, tam v tihiem gorskem selu, ki ga ne moti vojni hrup in ga še ni okužil pogubni melhužni duh, ki vlada po mestih in trgih in se je, žal, naselil tudi že po toliko naših selih.

Oproščen. Župnik Josip Kukačka iz Ukeve se je 8. avgusta oglasil v Celovcu v uradništvu "Mirna", prihajajoč iz Grada, kjer je bil v preiskavi radi "velezidaje", in je veliko po nedolžnem pretrpel. Vse, česar so ga obdolžili njegovi nasprotniki, se je izkazalo neresnično in vojaško sodišče ga je vsled tega zopet izpustilo. Župnik se je takoj odpeljal na Češko.

PRIMORSKO.

V ruskem ujetništvu. Fran Jakomin se je naznanil svojem v St. Danielu na Krasu iz Taškenta v gorskem Turkestanu, kjer je več Slovencev vojni ujetnikov. Piše: Tukaj vojni ujetnik. Zdrav sem in ni slabo zame. Tu je tudi Svara, Grmek in Fariani. Pozdrav vsem! — Peter Malečkar se je oglasil iz Taškenta svojem v Padežu pri Divači. — Josip Železnikar se je naznanil svojem v Gradišču, pošta Renče. Piše: Tukaj, tako daleč od doma in nič ne vem, kako se imate doma. — Fran Rudenz piše: Dozdaj mi ni nič hudega. Bog nam daj zdravje in srečen povratek v drago domovino! Poljub otrokom in mami. Srečen pozdrav prijateljem in znaneem. V Taškentu, 15. maja. — Ivan Grmek se je oglasil svojem v Kobilji glavi, pošta St. Daniel na Krasu. Piše: Naznanjam vam, da sem vojni ujetnik in sem skupaj s Švarom in Jakominom. Z Bogom! — Josip Baša, doma s Proseka pri Trstu, se je oglasil iz Sibirijske. Piše: Zdrav sem. Prej nisem mogel pisati, ker smo bili za prti v mestu 5 mesecev. Želim si že domov, ker tukaj ni prav do- bro. V Sibiriji, 6. maja. — Josip Oblesčak, častniški sluga, sedaj vojni ujetnik v Rusiji, piše: Jaz sem zdrav in mi gre, hvala Bogu, dobro. V Ufi, 30. maja. (Mesto parnik zopet nazaj k vojaškemu

leži na zapadnem podnožju rudonosnega uralskega pogorja.) — L. Slokar se je oglasil svojem v Lokaveu pri Ajdovščini iz Taškenta. Piše: Zdrav in ujet vas vse vkup prisrčno pozdravljam. — Iz Taškenta se je oglasil tudi Matvez Stibelj svojem v Ustju pri Ajdovščini. Piše, da je zdrav in pošilja pozdrave iz daljnih dežele. — Karel Jelnič je sporočil svojem v Sežani, da je živ in zdrav vojni ujetnik v Skobelevu. — Fr. Mažgon se je oglasil iz Taškenta svojem v Cerknem. — Josip Svetliči, goriški Slovenec, se je oglasil iz Taškenta v veliko veselje svojih dragih. — Četovodja Josip Kos, ki se nahaja v vojnem ujetništvu v Taškentu, pošilja srčne pozdrave svojem v Brestovico na Krasu.

Odlikovan je bil na severnem bojišču z zaslužnim križem 3. reda z vojno dekoracijo dr. Ivan Ples, poročnik v rezervi bos-herceg. pešpolka št. 1 in poveljnik oddelka strojnih pušk. Odlikovane, sin Mircslava Plesa iz Devina, se bojuje že od koncem januarja na čelu Bosancev.

Težke rane je dobil na bojišču Anton Volčič, vojak 97. pešpolka, iz Komna doma. Ranam je podlegel v Kolomeji v Galiciji 4. avgusta.

Vojak utonil. Iz Gorice poročajo: Narednik Mario Kunad iz Trsta je hotel rešiti iz Soče nekega svojega tovariša, ki se je potopil. Svojega tovariša, ki se je potopil. Svojega tovariša, ki se je potopil. Svojega tovariša, ki se je potopil.

Umrli je v tržaških narodnih krogih dobro znani zasebni uradnik Anton Trtnik 12. avgusta na Dolenski cesti št. 10 v Ljubljani. Dan popreje se je šele vrnil od vojaškega službovanja iz Judenburga na Zgor. Štajerskem. Bil je vrl naroden mož in kremenit značaj.

Dodeljen je posredovalnici za goriske begunce v Ljubljani goriški deželni uradnik Peternel.

Namestnik v Gorici. Dne 12. avgusta se je mudil tržaški namestnik baron Fries-Skene v Gorici, kjer je konferiral z zastopniki politične in mestnoupadne oblasti zlasti glede zdravstvenih razmer in aprovizacije ter se je tudi prepričal o tostvarnih oblastvno ukrejenih odredbah. Popoldne se je namestnik vrnil v Trst.

Kolera. V Trstu so bili od 8. do 9. avgusta 4 novi slučajji kolere. Od 10. na kolero obolenih je umrl 1. V opazovalnici je 59 oseb, med temi 7 bakielonosev. — Ker se je pojavilo v okolici Gorice več slučajev kolere, se morajo dati cepiti proti kolero v Gorici vse osebe od 5. do 60. leta.

Razglasi. Tržaški mestni magistrat je izdal 10. avgusta 4 razglase: Prepoveduje se nabiranje "morskih uši" ob Velikem kanalu, na begu in pomolih ter spiranje školk z morsko vodo; vporaba vode v potokih v spodnji okolici za pranje se prepoveduje; priporoča se najstrožja svažnost; živila se morajo obvarovati one- snazjenja, voda naj se pije le iz brezniškega vodovoda; hiše se imajo v celoti osnažiti; vse to z ozirom na javno zdravstvo.

Občinska gerentstva v Istri. Ker je odšel iz Rovinja višji policijski komisar dr. Casapiccola, ki je bil namestnik trdnjavskega komisarja, je občinsko gerentstvo poverjeno policijskemu komisarju Gustavu Štiasny. — Namestništvo je imenovalo za občinskega gerenta v Kopru namestništvenga koncipista grofa Karola Attens-Petzensteina.

Za Reko je določilo ogrsko poljedelsko ministrstvo od nove žetve 800 do 1200 vagonov žita. — Kakor poroča "Pester Lloyd", bo izvoljen v prihodnji seji nove reške reprezentaze reški državni poslanec dr. Anton Vio za župana. Dr. Vio bo svoj državnozbornski mandat odložil.

Osebnosti s pošte v področju tržaškega poštnege ravnateljstva. Poštni svetnik, z imenom in značajem poštnege nadsvetnika, dr. Fran Temmel, je imenovan za poštnege nadsvetnika. Poštni nadoficijal Julij Frank je premeščen iz Pulja v Trst. Poštni nadkontrolor, z imenom in značajem poštnege ravnatelja, je premeščen iz Carigrada v Trst (sedaj služi v Ljubljani). Poštni nadsvetnik Anton Willenik je stopil v pokoj. Poštni oficijant Marko Postrak je premeščen iz tržaškega v grško pošto ravnateljstvo in je dobil mesto poštnege odpravnika v Št. Andražu v Slov. gorah. Razpisano je nadpoštarsko mesto v Spodnjem Logatcu. Poštni oficijantki Terezija Tičar in Gabriela Lenassi sta vpokojeni.

DALMACIJA.

V 36 težkih bojih. Dalmatinci, ki se bore pod poveljstvom majorja Turudića, so bili že v 36 težkih bojih. Neka stotinja Dalmatincev je dobila naenkrat 3000 K. za italijanske puške. Za vsako puško dobe 5 K. Hrvatje so tudi prvi ugrabili Italijanom eno zastavo in so za to dobili razpisano nagrado 10.000 kron.

HRVATSKO.

Umrli je mladi nadopolni hrvaški književnik Vilko Gabarić. Ponesrečil se je na železnici. Gabarić je bil rodom Medjumurec.

OTVORITEV.

V nedeljo dne 12. septembra bodem otvoril svoj novourejeni SALOON in RESTAVRANT v Woodside, L. I.

Otvori se ob dveh popoldan. Igrali bodo hrvaški tamburaši pod vodstvom G. Marka Šmarjica. Cenjenim gostom je na razpolago lep vrt, kegljišče in lepa dvorana za ples.

Vabim vse Slovence, da me obiščejo s svojimi družinami. Za dobro postrežbo in fino starokrajsko kuhinjo bode najbolje preskrbljeno. Točil bodem vedno najboljšo pijačo.

August Bach, lastnik, (Singerhalle), 93—4th St., Woodside, L. I. Vzemite na 59. cesti Corona karo, ki vas pripelje za 5 centov prav do hiše. Vhod zastoj. (9-10-9)

VABILO

na ZABAVNI VEČER, katerega priredi Slovensko pevsko društvo BROOKLYNSKI ZVON v soboto dne 11. septembra v dvorani gosp. Leo Štruklja, 193 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 10¢. K obilni udeležbi vabi Odbor. (9-10-9)

NAZNANILO.

Članom društva sv. Andreja št. 84 J. S. K. J. v Trinidad, Colo., se tem potom naznanja, da se vrši prihodnja redna mesečna seja dne 19. septembra v navadnih prostorih. Pri tej seji imamo rešiti več važnih točk, zato ste naprošeni vsi člani, da se gotovo tudi udeležite. Posebno se pa pozivlja one člane, kateri niso bili pri seji že po več let, ali pa še celo nikdar. Ravno ti člani društvenemu napredku najbolj škodujejo, ker prav nič ne vedo o društvenem delovanju. Dolžnost me veže, da v kratkem razjasnim naše težnje zadnjih par let. Pri letni seji 21. junija 1914 se je sezvalo, da smo bili dolžni do 1. januarja 1914 Jednoti \$300. Ta dan smo potem plačali assesment za tri mesece v naprej, to je za julij, avgust in september, kakor običajno. Toda pozneje smo se seznali, da smo bili takrat dolžni že \$559 in uračunal nam se je plačani assesment za tri mesece za nazaj. Sedaj me pa člani vprašujejo, kaj je vzrok, da smo se toliko zadolžili. Jaz bi prav rad pojasnil, toda ni mi mogoče, ker takrat so bili drugi uradniki in one je treba vprašati in pojasniti nam bodo.

Dolgovali smo in zato je bilo potrebno, da nekaj ukrenemo, da dolg poravnamo. Sklenili smo, da se vzame članom 10% od bolniške podpore in zajedno se je naložilo vsakemu članu še 33% naklade poleg assesmenta. Poleg tega smo kupili zlato uro za \$45, katera je bila kupljena od Pogorelea pred par leti za \$100 in napravili smo 250 številko oziroma žrebov po \$1. Vsak član mora po društvenem sklepu vzeti en žreb. Torej sem razposlal 64 žrebov članom, od katerih se pa nekateri protivijo plačati. Eden je celo raje odstopil od društva. 106 žrebov smo razprodali med rojaki in prijatelji in 80 nam jih je še ostalo. Ako bi vladala sloga med člani, bi vse že lahko razprodali in dolg bi bil zmanjšan za celih \$250. Prosim torej sobrate, da se potrudijo še ostale žrebe prodati in denar poslati do 19. septembra. Ako bodo takrat vsi člani plačali svoje žrebe in pomagali razpečati še neprodane, potem nam bo mogoče na ta dan številko izžrebati. Ako hočemo biti le malo poštenjaki, bomo pri tej seji plačali ves dolg in rešeni bomo vseh nepotrebnih nesoglasij.

Z bratskim pozdravom Martin Orekar, tajnik. 225 W. Main St., Trinidad, Colo. (10-13-9)

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

Rad bi izvedel, kje je moj prijatelj ANTON MLEKUŠ. Pred dvema letoma va bila skupaj v Kifeston, W. Va., in od tega časa ne vem več za njega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se sam oglasi. — Frank Cvetan, Box 55, Sun, W. Va. (9-10-9)

Rad bi izvedel za svojega prijatelja JOHNA PRIMOŽIČ, podomače Tonšev iz vasi Spodnje Novake na Primorskem. Prosim onega, ki ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali pa naj se sam javi. — John Marzgon, Box 42, Reliance, Wyo. (8-10-9)

Največja farmarska naselbina.

Največja slovensko-hrvaška farmarska naselbina v Ameriki je v okolici mesta Ashland v Wisconsinu. BLIZU 200 SLOVENCEV IN HRVATOV lastuje zemljo v tem kraju. Naselbina je stara nad šest let in mnogo naselnicov ima že jako lepe farme, ki so najboljši dokaz, da je zemlja v tem kraju dobra in kraj ugoden za naše naselbnike. Drugi vzrok, da ti naseljenici tako lepo napredujejo, je to, da jih kompanija ne zapusti, ko se enkrat naselijo, kakor se to drugod godi, temveč jim stoji na strani toliko časa, da si opomorejo. To je mogoče zato, ker je kompanija poleg njih in ne na stotine milj proč. V pospeševanje svojih interesov so si farmarji ustanovili potrebne organizacije. V korist vsakega kupca zemlje je, da vse to upošteva. Ako hočete torej kupiti dobro zemljo na dobrem kraju, tedaj pridite ali pišite na:

The James W. Good Company Slovenian Dept., Ashland, Wis. Vsakomur se pošlje list Goodov Naselnik zastoj, ako piše ponj, če se zanima za zemljo ali ne. Se danes pišite ponj!

NAZNANILO. Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

MR. ZVONKO JAKŠA, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila. Sedaj se mudi v Pittsburgh, Pa., in okolici. Upravištvo "Glas Naroda".

OGLAS. NARAVNA VINA. Cenjenim rojakom priporočam svoja

iz najboljšega grozdja. Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal. \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Lansko belo vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25, rdeče vino 27 do 28 galon \$12.50, 50 galon \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal. \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih cenah je všteti tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel. S spoštovanjem S. JACKSE, Box 161. St. Helena, Cal.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJO SLOVENSKEI DNEVNIK V ZDRŽAVAH.

NAZNANILO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo. Upravištvo "Glas Naroda".

Rad bi izvedel za naslov MATIJE ANZELC. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Mike Benčina, Atlas Mine, Sneffels, Colo. (10-13-9)

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravilo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravke vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio, in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik JOHN KUMŠE, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda. S spoštovanjem

Da ste uspešni izgledajte uspešno

Napravite svojo prodajalno moderno in valjivo za odjemalce s tem, da jo razsvetlite s elektriko

Električna luč vzbuja pozornost, privablja odjemalce in razkazuje blago v kar najlepši luči.

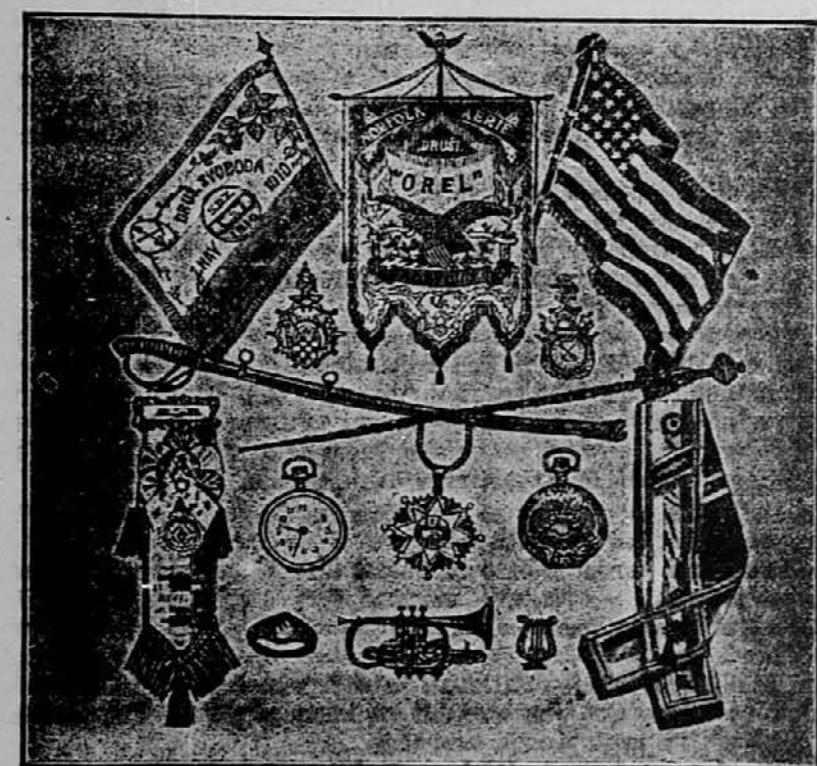
Pustite, da vas obvestimo o svojih novih cenah in pokažemo, kako ekonomska je služba Edisona

The New York Edison Company At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street Telephone: Stuyvesant 5600

Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public
424 Broadway Spring 9890 *124 W 42d St Bryant 5262
126 Delancey St Orchard 1960 *151 E 86th St Lenox 7780
10 Irving Pl Stuyvesant 5600 *27 E 125th St Harlem 4020
*362 E 149th Street Melrose 3340
*Open Until Midnight
Night and Emergency Call: Madison Square 6801

I dobiti "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelje in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno, na šestih straneh, tako, da dobiti tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, rogoljo, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, privanprstan itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene sace ne vprašate. Upravištvo IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328.

TEL. CENTRAL 3596 W.

JOSEPH MARINČIČ SLOVENSKA TRGOVINA

S FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRAMOFONI, SREBRNINO IN ZLATNINO.

5805 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Kadar potrebujete dobro uro in drugo zlatnino, budilke, stenske ure, pre kukavice, Columbia gramofonske plošče različnih žikov, slovenske plošče iz stare domovine, istotako gramofone ter vse v to stroko spadajoče predmete, se obrnite na svojega rojaka, in videli bode, da boste boljše postreženi, kakor pri kakem tujcu. Moje geslo je dobra postrežba. Prodajam tudi na mesečna ali tedenska odplačila. Točno popraviljanje ur, zlatnine in gramofonov. Vsako delo in popraviljanje je jamčeno.

Manon Lescaut in Chevalier Desgrieux.

Spisal: ABBE PREVOST.

[Za Glas Naroda prevel: G. P.]

26

(Nadaljevanje)

— Da, oče, — sem zopet pričel, — vaša strogost pa se kaže v vašem nastopu proti Manon. Obrnili ste se na oba B. M. in njih sovražstvo vam je naslikalo nesrečnico v najtemnejših barvah, vsled česar ste dobili o njej strašno mnenje. In vendar je najbolj ljubeznivo, najnežnejše bitje, kar jih je kdaj živelo! Zakaj nočete, da bi jo sami videli za trenutek? Prepričan sem, da bi sami priznali, kako očarujoča je. Potem pa bi tudi imeli usmiljenja do mene in Manon ter zaničevali črne naklepe starega B. M. Dobro vem, da ni vaše sreče brez občutka in da bi se dalo omežati!

Na tem mestu me je prekinil oče ter vprašal, kakšen cilj ima- jo te moje strastne izjave.

— Prositi vas za svoje življenje, — sem odvrnil, — katero bi vrgel od sebe v istem trenutku, ko bi se Manon vkrcala v Ameriko.

— Ne, ne, — je odvrnil s trdim glasom, — rajše te vidim mrtvega kot pa brez časti!

— Dobro torej, — sem zaklical, strašno razburjen, — vzemite mi, vzemite, to ostudno, neznošno življenje, kajti v obupu, v kate- rega ste me pahili, je smrt dobrodošel dar iz roke — mojega očeta!

— Jaz ti dam le to, kar zaslužiš, — je rekel on, — Drugi oče- je bi ne čakali, da bi morali sami igrati ulogo rabelja, a moja pre- velika dobrota je bila tvoje pogubljenje.

Padel sem pred njim na kolena.

— Če je le še iskra ljubezni v vas, — sem mu rekel ter se oprijel njegovih nog, — ne morete biti zakrknjeni proti mojim prošnjam. Pomislite, da sem vaš sin, — pomislite na mojo mater! Kako nežno ste me ljubili — in ali bi pustili, da bi se jo iztrgalo iz vaših rok? Ne, branili bi jo s svojim lastnim življenjem. In ali nimam jaz prav tako sree kot ga imate vi? Ali more biti kdo barbar, ki je nekoč sam občutil, kaj sta bolelost in ljubezen?

— Ne govori več o svoji materi, — mi je odvrnil oče z jez- nim glasom. — Spomin na njo le še poveča moje ogorčenje. Če bi še živel, bi ji tvoje nesramno življenje zadalo smrtni udarec. — Končaj ta pogovor, ker mi je neprijeten ter ne more izpremeniti mojega sklepa. Sledi mi sedaj v stanovanje. Jaz ti ukazujem.

Trdi, surovi ton me je poučil, da je oče nevpogljiv. Ker sem se pa bal, da bi me oče ne zadržal z lastno roko, sem stopil par korakov nazaj.

— Ne povečajte moje boli, — sem mu rekel, — in me ne silite, da rem vam nepokoren. Meni je nemogoče slediti vam ter je isto- tako nemogoče preživeti krutost, s katero nastopate proti meni. Vsled tega se za vedno poslavljam od vas. Po moji smrti, o kateri boste kmalu čuli, bo morda v vašem sreču zopet vsevetela očetov- ska ljubezen.

Ko sem se hotel odstraniti, mi je zaklical:

— Torej mi nočeš slediti? Dobro, torej hiti v svojo pogubo, ti nevaležni, uporni sin!

— Z Bogom, — sem rekel v svojem obupu, — vi barbarski oče!

Zapustil sem Louxembourg ter tekkel kot blazen po ulicah v stanovanje pl. T. Med potjo sem dvignil pogled v nebo.

— Moj Bog, — sem rekel, — ali boš ti tudi tako trdosrčen kot so ljudje?! Od nikogar kot od tebe nimam pričakovati pomoči!

Koraki gospoda pl. T. niso imeli nobenega boljsega uspeha. — Mladega B. M. ni bilo mogoče napotiti, da bi se zavzel zame in za Manon, dasiravno je bil manj ogorčen kot njegov oče. Izjavil je, da se boji jezze svojega očeta, ki mu je že ostro očital njegovo raz- merje z Manon.

Tako mi ni preostalo nobeno drugo sredstvo kot ono, katero mi je nasvetoval pl. T., da rabim namreč surovo silo. Mislim sem si, da je načrt negotov, da pa ga bom kljub temu poskusil.

Zapustil sem torej gospoda pl. T., da dobim par ljudi, katerim bi mogel viliti v srečo vsaj pičico poguma in odločnosti, ki je navda- jala mene. Moja misel je bila obiskati telesnega gardista, katerega sem se bil poslužil, da primem mladega B. M. Pri njem sem tudi nameraval prenočiti, ker nisem imel časa, da bi si poiskal stano- vanje.

Našel sem ga samega ter je bil zelo vesel, da se mi je posrečilo priti iz Chatelet. Ko se mi je stavil na razpolago, sem mu takoj sporočil, po kaj sem prišel. Bil je dosti pameten, da bo uvidel, kako težavno je podjetje, a mi je kljub temu obljubil, da bo napek vse sile, da pridem do cilja.

Del noči sva porabila za to, da skujeva načrte. Od gospoda pl. T. sem prej izvedel, da bo šest vojakov vodilo spreved, v katerem se bo nahajala tudi Manon. Moj novi zaveznik pa se je hotel iz- nova poslužiti onih treh ljudi, ki so mu takrat pomagali. Pet ljudi pa bi lahko ugnalo te najete vojake, ki se gotovo ne bodo hoteli bo- riti, če bodo vedeli, da je rešitev v begu gotova.

— Ker mi pa nikakor ne manjka denarja, — je menil gardist, — se ne smem bati nikakih žrtv, da si zagotovim uspeh. Vsakdo izmed nas rabi konja, pištolo in puško. Vse to bom preskrbel jutri jaz, — je rekel. — Nadalje moramo dati svojim ljudem civilne obleke, ker bi se v uniformi ne mogli spuščati v taka pustolovstva.

Izročil sem mu torej sto pištol, katere sem dobil od pl. T. in te je gardist naslednji dan izdal do zadnjega centa. Predstavil mi je dotične tri vojake, jim obljubil veliko nagrado ter dal vsakemu deset pištol, da pridobi njih zaupanje.

Na dan svojega podjetja sem bil toliko previden, da sem poslal enega svojih ljudi v bolnico, da se na lastne oči prepriča, kdaj bo zapustil žalostni spreved poslopje. Ta previdnost ni bila nepotrebna, kajti lahko bi bilo, da se me je napačno informiralo glede pota, po kateri bi šel. Konečno sem izvedel natančno pot ter tudi to, da se bo kaznjence vkrcalo v Havra.

Podali smo se nato drug za drugim po različnih cestah proti Port Saint Honore ter se koncem Fabourg zopet združili. Naši ko- nji so bili sveži in kmalu smo zagledali šest helebardirjev in dva siromašna voza, katera ste videli pred dvema leti v Passy. Pri po- gledu na to sem skoro izgubil zavest. — O usoda! — sem vskliknil. — Kruta usoda! Daj mi zmago ali pa smrt!

Nekaj trenutkov smo se posvetovali, kako bi vprizorili napad. Helebardirji so se nahajali nekako štiristo korakov pred nami in če smo jahali čez neko polje; krog katerega se je vila pot, smo jih mogli odrezati. Telesni gardist je privolil v ta načrt in v to, da jih s skupnim napadom presenetimo. Tudi jaz sem privolil in bil sem prvi, ki je pognal naprej svojega konja. Usoda pa je hotela dru- gače.

Ko so helebardirji zapazili pet jezdecov, ki so jahali proti njim, so takoj vedeli, da gre za napad. Pripravili so torej svoje bajonete in puške.

Ob pogledu na to, kar je dalo meni in gardistu še več pogu- ma, so izgubili naši trije tovariši ves pogum. Obstali so na mestu, izmenjali med seboj par nerazumljivih besed, obrnili nato konje proti Parizu ter v galopu odjahali v dotično smer.

— Moj Bog, kaj naj počneva sedaj? — sem rekel telesnemu

gardistu, ki je bil prav tako presenečen kot jaz. — Le dva sva proti šestim!

Moja jeza in moj obup sta bila taka, da nisem mogel najti besed in nekaj trenutkov sem celo mislil, če bi se ne masčeval nad strahopetnimi ubežniki. Zrl sem za njimi in tudi na helebardirje. Najraje bi se razdelil na dva dela, da morem obenem uničiti oba nasprotnika.

Gardist, ki je opazil moje omahovanje, me je prosil, naj poslu- šam njegov nasvet.

— Ker sva le dva, — je rekel, — bi bilo pač blazno napasti šest dobrooboroženih mož. Pohitite morava nazaj v Pariz ter po- iskati izdatnejše pomoči. Helebardirji ne morejo z dvema tako težkima vozoma delati dolgih dnevnih potovanj ter jih bomo jutri čisto lahko dohiteli.

Nekaj časa sem premišljeval, ker sem pa videl na vseh strah- neh le nesrečo, sem prišel do naravnost obupnega sklepa.

Zahvalil sem se tovarišu za njegovo uslužnost in mesto da bi napadel helebardirje, sem sklenil naprositi jih, če se smem pri- družiti sprevedu, da pospremim Manon do Havra ter se vkrcam z njo vred v Ameriko.

— Celi svet me izdaja in vara, — sem rekel, — in nikomur ne morem zaupati. Pričakovati nimam nobene pomoči niti od ljudi, niti od usode. Mera mojega trpljenja je polna in ne preostaja mi nič drugega kot udati se vanjo ter se odpovedati vsakemu upanju. Naj bo nebo plačnik za vašo velikodušnost. Z Bogom! Kljuboval bom svoji zli usodi s tem, da se sam vržem v njeno naročje.

(Nadaljuje se).

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užit- kom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanje- ga časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z oro- žjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bo je tudi v solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spi- sali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne smemo pozabiti, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom po- nudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli širjo križemsvet in učili vse narode....

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem govo- ru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben voja- škli strokovnjak, noben državnik, pač pa preprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite je pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAJBOLJŠA SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s so- delovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. do- bito v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRESTNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠILJATE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDRUŽENIH DEŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

Centenim naročnikom v Utah,

Colorado in New Mexico sporoča- mo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik.

Mr. OTO PEZDIE,

ki je pooblaščen pobirati naročni- no in izdajati tozadevna potrdila. Upravištvu "Glas Naroda".

Prosti nasvet in infor- macije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljen- cem, ki se bili osepeljenci, oropa- ni ali s katerimi se je slabo rava- lo.

Bresplačno se daje nasvete pri- seljencem, kateri so bili osepel- jeni od bankirjev, odvetnikov, tr- govcev s zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljeval- cev, katipotov in posestnikov go- stila.

Daje se informacije v naturali- zacijskih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglašiti na dr- žavljanke listine.

Sorodniki naj bi se sestali s pri- seljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVNI DEPARTAMENT

(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES
AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New York: 80 East 29th St., odprt vsaki dan od 9 ure jutraj do 5 popoldan in v sredo sveder od 8 do 12 ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj u- spšno za- ščitilo za žen- ske in moške laze, kakor tu- di "za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zra- stajo v 6 te- dni krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moškim krasne brke in brado in nebo- do odpadali in se osiveli. Revmatizem, kostbol ali trganje v ro- kah, nožah in križu v 8 dneh popolnoma odsvi- rane, opekline, bule, ture, krasne in grinte, potne noge, kurje oči, bradavice, ozobline v par dneh popolnoma odstranjeni. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKON WAHČIC, Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DEŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujocih se evropskih držav in pa kolonij- skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20th straneh in vsaka stran je 104 pri 134 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 5 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število pre- bivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov la mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

TA POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno s devetdesetimi (90) ali več red- nimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kateri- koli HASSAN PREMIJSKI POSTAJ ali pri THE AMERICAN TOBACCO CO., Premium Dept., 490 Broome St., New York, N. Y. (Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujocih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjed- njene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalma- cij z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sada, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potre- bujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$15.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.